

Forfatter: Wessel, Johan Herman

Titel: J.H. Wessels Samlede Digte

Citation: Wessel, Johan Herman: "J.H. Wessels Samlede Digte", i Wessel, Johan Herman: *J.H. Wessels Samlede Digte*, udg. af J. Levin , 1901, s. 43. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wesselhhl-shoot-idm140161404788576.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: J.H. Wessels Samlede Digte

FORTÆLLINGER

44
45
46

GAFFELN.

Jeg synger om, dog nej; jeg ligefrem fortæller,
Saa ganske ligefrem gaaer jeg just ikke heller,
Et Svinke-Ærinde jeg giver mig iblandt,
Og er det ikke smukt, saa er det ganske sandt.
Nu, jeg fortæller da om Mand og om Mandinde,
Som havde ved et Ord stor Lykke kundet finde,
Om grønne Søbekaal, som stolte Guder fik,
Om Gaffelen, som kom, og Gaffelen, som gik.

Engang, men det er skeet for længe længe siden,
Og var jeg den Gang til, saa var jeg ganske liden.
Engang Mercurius og Jupiter faldt paa,
For en Forandrings Skyld og Tanker at forslaae,
At foretage sig en Lysttour ned til Jorden,
Hvor Majestæterne fandt alting saa i Orden,
At Jupiter tilsidst brød ud i disse Ord:
»Hr. Pope har sagt sandt: det er den bedste Jord.«
Han sagde vistnok meer, men til den største Skade
For Læseren, for mig, for Jordens Overflade,
Er denne liden Stump deraf kun bleven glemmt,
Og det fornemste var maaskee, hvad man har glemmt.

Men jeg ei glemme maa, hvad jeg har meer at sige:
»Hør,« sagde Jupiter, »jeg gider ikke stige
Strax til Olymp igien; vil du Mercurius,«
(Thi alle Guderne er' for det meste Duus)
»Vil du, saa gaae vi ind i næste Bonde-Hytte,
Men forud vor Gestalt med Menneskers ombytte.
Hvem veed? vi der maaskee kan gode Løier faae.«
Mercurius, som godt al Galskab lide maae,

47

Paa Øieblikket sig forsvor fra Gud til Fanden,,
(Han aldrig lade kan den skrækelige Banden)
At dette Indfald var meer end guddommeligt.
De ind i Hytten kom, fandt alting tarveligt;
De Mand og Kone saae med Elleskeer spise,
Og bade, at de dem den Godhed vilde vise,
At give dem omsonst en Skeefuld Søbekaal.
»Ja sætter Jer godt Folk, og langer til vor Skaal,«
Var Mandens Ord, og hun bejaede med Lader,
Hun fattig var paa Ord, den fromme Husets Fader.

Mercurius, som var til bedre Føde vant,
Slet ingen Appetit til Søbekaalen fandt;

Thi yttred' han paa Fransk, som Husets Folk ei kunde,
Til Jupiter derom sin Mening dennelunde:
Ces choux-la sont d'un gout a me faire vomir,
Et je ne conçois pas, qu'on s'en puisse nourrir.
Oui, sagde Jupiter, auprès de l'Ambroisie
Ces choux sont bien mauvais; pour la cérémonie
Il faut pourtant, mon fils, en manger quelque pen.
Mais á propos, comment récompenser en Dieu
De ces honnêtes gens la douce bienveillance ?
Si ces donneurs des choux méritent récompense,
Saa svarede Mercur: que leurs propres souhaits
Déterminent d'abord tes généreux bienfaits !*)

Mercuriuses Raad behagede hans Fader,
Thi blev han siden ved: »Veed I vel hvem I mader ?«
»Nei,« svarte Konen ham, »desuden,« sagde hun,
»Saa mader vi jer ei, vi jer bespiser kun,
I skulde ikke nys saa meget talt det Franske,
Saa havde I maaskee nu bedre vidst det Danske.«
Thi mens de talte Fransk, faldt Tiden Konen lang,
Og Vreden gjorde nu, hun Tungen fik paa Gang.
Da Jupiter fornám, hun havde Ret i noget,
Og at han virkelig begik en Feil mod Sproget,

*
— 48

Saa blev han ikke vred, men svarte, med en Smil:
»Min Putte, tael mig til i mere høflig Stiil.
I altsaa vide maae, I har bespiist, Madame,
Bespiist og madet er dog mestendeels det samme,
I har bespiist en Gud i ham, og en i mig.
Og, til Beviis derpaa, leed i min Kiortel-Flig,
Der kan I, om I vil, en Torden-Kiile*) hitte ;
Thi jeg er Jupiter, og denne lille bitte,
Ifald han havde ei sin Guddom skiult saa vel,
I skulde see paa ham to Vinger for hver Hæl;
Han er Mercurius. Nu veed I, hvem vi ere;
I ogsaa vide maae, vi Godhed for jer bære.
For jer Velvillighed mod mig og mod min Søn,
For jeres Søbekaal, bestemmer selv jer Løn!
Hvorom I vil, I nu kan trende Ønsker gjøre,
Og Jupiter vil strax hvert Ønske fyldestgjøre.«
»O,« sagde Konen da, »gid vi maa Gaffel faae
Til vor umage Kniv« -der strax en Gaffel laae,
Og Kniven Mage fik. »Hvad, er du reent forbandet,
Og, naar du Valget har, dig ønsker intet andet ?«
Var Mandens Ord, »saa gid, at Gaffelen dig sad,
Din Tosse i i dit Liv.« -Det skeede, som han bad.
Der stod da baade Mand og Kone i en Maade.
De sig udbede maae den -ach, den sidste Naade,
At Gaffelen igien tilbage maatte gaee.
Den gik; og Guderne, de gjorde ligesaa.

HERREMANDEN.

En Herremand sov engang hen;
Og saa skal alle Herremænd,

Hvor gjerne de end leve ville.
Og det er ilde,
At døe, naar man endnu ei vilde.

Den Herremand, jeg synger om,
Did, Stakkel! efter Døden kom,
Hvor ingen frøs, skjønt alle vilde.
Og det er ilde,
At ikke fryse, naar man vilde.

*
- 49

Han traf sin Kudsk, og studsede :
»Hvad! Jochum og i Helvede?
Jeg næsten det forsværge vilde.«
Og det er ilde,
At see, hvad man forsværge vilde.

»Hvorfor jeg kommen er herved,
Du uidentvivil alt forud veed,
Saa jeg omsonst det dølgje vilde.«
Og det er ilde,
Bekjendte Ting at dølgje ville.

»Min Søn forfaldt til Hoer og Spil,
Og satte flere Penge til,
End min Formue taale vilde.«
Og det er ilde,
At den ei mere taale vilde.

»Af Godhed for det Skumpelskud
Jeg sued' mine Bønder ud,
Og deres Suk ei høre vilde.«
Og det er ilde,
Ei Bønders Suk at høre ville.

»Men du, som var saa from og god,
Og gjorde intet Kræe imod,
Hvi du er her, jeg vide vilde.«
Og det er ilde,
Saa nøie alt at vide ville.

»Det gaaer,« var Svaret, »mig saa slet,
Fordi jeg hisset gjorde det,
Som I ei kunde, skjønt I vilde.«
Og det er ilde,
At ikke kunne, naar man vilde.

»Den Søn, som volder, I er her,
Har jeg paa Halsen skaffet jer.
Jeg Fruen intet negte vilde.«
Og det er ilde,
Slet ingen Ting at negte ville.

Sligt lærer hvert utugtigt Skarn,
At ikke skaffe Næsten Barn,
Skjønt Næstens Kone gjerne vilde.
Og det er ilde,
At Næstens Kone gjerne vilde.

50

At Mennesker af Dyr saa tidt
Meer Væsen end af Næsten gjøre,
Det see vi dagligdags, og høre;
Moralen hos dem nytter lidt.
Jeg derfor mig opholder ei
Ved dem Bebreidelser at give,
Som de vil være, lad dem blive!
Moral skriv for dem, hvem som vil!
Jeg, for min Part, jeg passer, jeg,
Og min Propos strax skrider til.

Der var engang en Tømmersvend;
Mod ham en Slagter-Hund sig viiste ei som Ven.
Han vilde bide ham; og, som nu let kan vides,
En Tømmersvend ei meer end du og jeg kan bides:
Han derfor hævede sin Øxe rask,
Og kløvede sin Uvens Pandebrask.
Nu skulde det til Uheld treffe,
At Hundens Eier kom
I Øieblikket, som
Hans Hund var ud af Stand at bieffe ;
Han bieffede for ham.

Jeg holder det for Skam
For Læseren at repetere,
Hvad Skieldsord, Trudsler, Eed, han bieffede, med mere.

Omsonst den kiere Mand, som havde Panden deelt,
Ham vilde forestille:
To halve Hoveder udgjør et heelt;
Den anden mod Raison ei tage vilde,
Og skiønt han fandt sig noget slagen
Ved et saa fyndigt Argument,
Han foranstaltede dog næste Dagen
Den Tømmersvend en Stevning sendt.

Ei denne lod sig forelægge,*)
For Dommeren de mødte begge.
Citanten mælede da først:
Han kunde jaget bort min Hund med nogle Børst,
Jeg selv da skulde sagt, han gjorde vel,

*- 51

Men slaae mig Hunden rent ihiel,
Og med sin Øxe paa ham Panden kløve,
Og mig min beste Skat berøve,
Det troer jeg vist, Hr. Dommer, straffes bør.«
Hr. Dommer tog til Ords: »svar mig paa hvad jeg spør,
Du Tømmersvend, hvorfor ei Skaftet tage,
Og dermed Hunden fra dig jage?«
Han svarede (først rømmende med Tugt):
»Ifald han havde mig med Halen vildet bidt,
Jeg Skaftet ei engang imod ham havde brugt,
Men jaget ham med bare Hænder;
Men Bæstet faldt mig an med skarpe Tænder.«
Da kiendte Dommeren, saasnart han hørte det:
»Skarpt imod skarpt, den Tømmersvend har Ret.
Du Slagter, som har yppet Trætten,
To Mark erlægger her i Retten.«
Jeg lovede vel i Fortalen
At ikke røre ved Moralens;
Dog Loven, siger man, er ærlig,
Men Holden er besværlig.
I Enden af mit Værk at strøe moralske Træk,
Derefter var jeg før, og er endnu en Giæk.
Moralen her skal kort, dog noget fyndig gives:

Man ei om Bagatel maae med sin Næste kives.

DEN FORVOVNE SIÆLLANDS-FAER.

Der var engang en Siællands-Faer - -
Men det er sandt! jeg var en Nar,
Om uden et Præludium
Jeg vilde forelægge Publicum,
Hvad jeg det haver at fortælle.
Hver rigtig Arie
Anmeldes ved en Ritournelle;
Min Ritournelle er nu den,
Som, om I giver Tiid, I skal faare see.
Hver Mand af Penge er en Ven,
Og Siællands 'Bønder ere Mænd,
52 Og blive umaneerlig vrede,
Naar man dem lader andet hede.

For Kongens Vel, maaskee for sit,
En Siællands Bonde fører tit
Vildfarende Soldat til Staden,
Som der maae giennemvandre Gaden,
Hvor han paa uqvems Sted modtager Aareladen.
Og, for at være tydelig,
Han Spidsrod gaaer.
Sligt havde hændt en vis Soldat.
Hans Navn man aldrig sagde mig.
Jeg derom spurgte heller ingen;
Thi det gjør saa ei stort til Tingen.
Jeg mælder den Omstændighed,
Paa det at hver Mand veed,
Hvorfor Soldaterne sig tee saa onde
Mod Guds og Kongens Siællands Bonde.

Jeg gaaer tilbage did, hvor først jeg var:
Der var engang en Siællands-Faer,
Han skulde giennem Vestre-Port passere,
Hvor funden var for godt Soldaten at postere,
Som oven for er mældet om.
Min Bonde seig og døsig kom,
Men af sin Roe og vante Orden
Blev bragt ved større Knald end det af Torden.
Soldaten brølte ham i Øret: B æ e !
Saa, Gud forbarme sig, det arme Kræe
Først troede, det var selv Fanden,
Han saa uhyre Lyd tiltroede ingen anden.
Han bævende knap kunde Tømmen holde.
Han i Samvittighedens Contrabog
Strax sine Feil og Synder efterslog,
Og skjønt han fandt, de var ei faa,
De forekom ham dog for smaae
Til ham saa gyselig en Trudsel at forvolde.

Men Tiden, som forandrer alt,
Forandring gjorde i hans Sind.
Han nu sig meer
E i bilder ind,

At Satan havde ham med Brølen overfaldt;
Men at det var en sand og rigtig Grenadeer.
Han over ham beslutter sig at hævne.
»Nu skal jeg,« sagde han, og svoer en grusom Eed,
»Fordømte Grenadeer! dig gjøre fuld Beskeed,
53
54 Og hævner jeg mig ei, saa gid jeg maatte rævne !
Lad koste Liv og alt!«

Nu maae man i Betragtning tage,
En fjerding Miil han havde lagt tilbage,
Og da han saae,
At saa langt borte Byen laae,
Han bræged' Bæel strax Hyp! derpaa;
Thi han end uvis var, om man ham kunde naae.

Moral.

Hør Læser! paa sin Post om en b e b æ e r dig,
Saa skal du frisk, om du vil lyde mig,
B e b æ e ham igjen, men paa en lang Distant
Fra Posten hans.

DET STIAALNE TAFT.

En vittig Kræmmer fik engang en Kunde,
Som sagde: »jeg min Næring Dem vil unde
Thi jeg veed vist, De ærligt handle vil.
Gid flere Handlende, som De, var til I
I Dag jeg kjøber just ei meget,
Jeg vil kun Prøver lede ud,
Men Morgens Dag, vil Gud,
De Deres Næring skal see steget;
Jeg har uhyre Commissioner
For Peer og Povl og Venner og Patroner.«
Den'Kjøbmand merked' strax, at det en Spidsbub var,
Og tænkte ved sig selv: jeg bliver ei din Nar.
Den Kunde havde, før han ind i Bodden gik,
Igiennem Glas-Dør seet Tafter ligge
Paa Disken, som han ønsked' sig at faae, og fik;
Han fik dem ikke ved at tigge,
Han bad Kjøbmanden give Prøver
Af allehaande Sorter Tøi;
Men underligt: den Hylde meest er høi,
Hvor det er lagt, som han behøver;
Man griber da til høiest Trappe.
(Og merker! Mandens Folk i Byen var')
Saa godt som i sin Vold den Spidsbub Disken har;
55 Saa troede han, og vovede at snappe
Et deiligt Stykke sribet Taft
Men Manden havde haft

Med ham et agtsomt Øie,
Og ved hvert Trappetrin sit Hoved lumsk at bøie
Var bleven tydeligen var,
Hvad Knegten under Kiolen tar;
Han Prøverne ham høflig giver,
Loed, som han merkede gar nichts,
Og lader gaae min Mester Fiks;
Men efter ham ei længe bliver;
Han ham i Hælene saa længe følger,
Til Tyven selv blev Tingen vaer,
Og siger: »Hør, min søde Faer!
I mig Aarsagen dog ei dølger,
Hvorfor I stedse bag mig gaaer?«
Og dette Svar Hr. Spitsbub faaer:
»I ligegyldigt troer dog vel det er mig ikke,
At vide, hvor I vil,
Jeg skal henflytte min Boutique.«
Hiin Taftet gav igien, det slutter jeg mig til,
Thi her Historien har Ende,
Men jeg til andet mig maae vende.

Moral.

Du troer mig, Læser! ei capabel,
At lede ud af denne Fabel
En skikkelig Moral,
Om jeg blev gal:
Og jeg troer derimod, jeg en har fundet ud.
Saa tørt et Æmne har en bedre aldrig haft,
Saa sød som Honning, skarp som Luud,
Min Ven!
Du sande skal med mig. Hvad siger Du om den:
Min kiære ! stiel ei Taft!

SADELEN.

Den Sadelmager havde Ret,
Om hvilken strax vi faae at høre :
En Sadel meget god og næt
56 Hans Herremand ham bød sig giøre;
Og Bonden gjorde den saa god, som man
Fra Bonde-Verksted sig sligt Arbeid vente kan;
Men Herremanden fandt sig dermed ei fornøiet.
Maaskee, for bedre Kiøb at faae,
Han satte ud derpaa.

Men udi denne Sag jeg finder mig beføiet
At lægge Haand paa Mund;
Thi Herremandens Hund
Til Rov jeg ellers bliver,
Hvorned en Herremand mig engang før har truet

Udi et Manuskript, paa Svenstrup publicert,
Som af en Slump"*) jeg traf engang, jeg kiøbte Sukker,
Og derved blev ei simpel væk forkuet,
Men havde nær af Angest gar crepert;
Men det er Tid, jeg Bom for Digressionen lukker.

Berørte Herremand, berørte Sadelmager
Paa samme Vei modsatte Courser tager.
D'et er med andre Ord saa meget som:
Hinanden de i Møde kom.
Spansk stillede sig an
Vor Herremand,
Og med en Air, som byder: Kryb!
Af Bonde-Sadelmager
En Reverens modtager
Til Jorden dyb,
Og sagde til den anden:
»I blier herefter vist ei Manden,
Som mine Sadler giøre skal,
Thi denne her har Mangler uden Tal.
Hvori det egentlig kan stikke,
Det veed jeg ikke;
Men kort: mit Hoved er den ikke efter.«
»Det troer jeg ganske vist, jeg Herrens Ord bekræfter,«
Var Bondens Svar;
»Thi sandt at sige har
Jeg giort den efter min - - ,*
Et cetera.«
Han standsed' her i Talen sin,
Thi Herremanden strax og taus bortreed
Derfra.
Man saae dem hver sin Vei at tage.

* - 57

Men jeg vil blive lidt tilbage,
Og for Moralen giøre først Beskeed.

Indledning.

Hvor glædes en Forfatter ei,
Naar han kan ofte sige: jeg
Og mine, min, og mit og mig
Evindeligt.
Han taler gierne om sig selv;
Det passe ilde, passe vel!
Og de forfattende Personer
Ei byttede for Millioner
Den Fryd at lære Verden, hvad Talent
Dem Himlen alle, som de troer, har sendt.
At sige, troer enhver om sig især;
Thi hvad en rigtig Digter er,
Han derpaa giver sig til Fanden,
At hans Collega har lidt Skade paa Forstanden.
Af sidste Sortement er jeg
Just ei.
Min Digtetittel er og ei saa rigtig,
At over Brødrene jeg mig kan giøre vigtig;
Dog dette jeg med dem tilfælles har,
At naar jeg roses af en Nar,

Saa har jeg Møie ved at troe,
Han meer er den, som før han var;
Og i at skrive j e g og m i g
Jeg er dem ei uliig.
Men Skumle-Lyst og Lyst at skrive jeger,
Giør, at jeg alt for vidt udskeier;
Thi egentligen var det min Propos
Den dyrebare J e g at føre her paa Bane
For at besvæрге dem, som troe, jeg, liig en Flane,
Af Sædelæren leer,
Ved Sandheden, at de ei troer det meer.
Først latterlig Moralen blev,
Naar j e g af Fias med Vold den til alvorligt drev.
Maaskee man sige vil: »Best da at skrive ingen.«
Det kan saa være. Men til Tingen:

Moral.

Naar en Skomager Skoe dig sender,
Du maae ei lade hilse ham:
»Gid kiere Mester! I faae Skam J
De passer jo ei mine Hænder.«

58

DEN GAMLE SKADE.

Non est in Medico, semper relevetur ut æger.

Den, som Naturen holde vil i Live
I mange Aar,
Til sidst maae gammel blive.
Den Sætning man mig vel tilstaaer;
Jeg mig og den indrømmet beder,
At man i Alderdom
Langt mere fryser end man sveder.
End om den tredie kom?
Naar vi har tredsindstyve lagt tilbage,
Vi blive meer og meere svage.
Saa blev, saa kan vi andre blive,
Den Bestemødres Bestemoer,
Som havde en Malbeur i Fior,
Den jeg nu skal beskrive.

Hun vaklede, og frøs,
Skiønt man paa hendes Ovn stort Rugbrød kunde baget.
Ja om en ung catholsk enfoldig Knøs
Man havde ind til hende sluppet,
Jeg troer, han bleven var beskuppet,
Og Heeden havde for lidt meer end Skiærdsild taget.
Men i de sidste Kuldens Dage

Lidt efter lidt vi døe,
Og Isen i vort Blod trods al Umage
Vil ikke tõe.
Saa var det fat med min Heltinde.
Ei Ovnens langt fra hendes Sæde stod,
Dog fryser hendes Ryg. Hun paa usikker Fod
Ved Krykkens Hielp der søger hen at vinde.
Det kosted' stor Ulempe, megen Tiid,
Før hun kom did;
Men meer Ulempe, længer Tiid,
Før Frugt hun høstet af sin Fliid.
Hun høster den tilsidst, og Ting faaer saa i Stand,
At blottet Ryg hun nu mod Ovnens sette kan.
O hvilken Lise der! hvor gamle Moer sig gotter !
Hun kunde ønsket sig
Saadan at staae evindeligt.

Hvor gierne vilde jeg, min Læser og min Ven I
At her jeg slap at brage men.

59

Men Tvi! de vindesyge Hottentotter.
(Om Navnet Hottentot
Dig synes dem for godt,
Min Herre!
Saa maae du frit dem kalde noget værre.)
Jeg meener .dem, som bragte først til Landet
Den Indiens Urt,
Som koster os saa mange Penge,
For hvilke tit arbeides suurt
Og længe.
Og for ei længer jer at holde op med Snak:
Tobak.

Den, som har guule Haar, han vil dem have kruset.
Saa gik det Kierlingen.
»Kun halvveis,« sagde hun, »jeg er i Paradiis :
Alt efter Ønske var, naar jeg nu fik en Priis.«
Jeg veed ei, hvordan hun fik Daasen op, og snuset.
(Mærk her, hvad Ondt Tobak anstille kan, min Ven)
Hun fik dog kun den halve Priis,
Den anden halve faldt, da Konen faldt,
Mod Ovnens baglænds faldt.
Jeg gider ei fortalt
(Jeg kan ei) Jammerskriget og Gebærden
Ved denne Lejlighed.
Nok Læser at du veed,
Hun meer end vanlig snart sig reiser op;
Dog ikke saa gesvindt, at hun jo paa sin Krop
Et bagvendt Aftryk faaer
Af det forvorpne Aar,
Da Ovnens først kom ind i Verden.
Det var Aar 1601.

For at kurere denne Meen,
Man lader Smeden, Stædets Doctor, hente;
Han hende lod ei længe vente.
Han Skaden seer, og bliver vaer
Aftrykket, hun paa Kroppen bar.
Han korsede sig strax,
Og sagde ved sig selv: »Hvad, Hexer nu til Dags ?
Thi hun det havde ei til saadan Alder bragt,
Om ei med Hexerie og Satans Magt.
Hvad nu! Aar 1091 hun Skaden fik!«"*)
Og derpaa høit: »Hør Kone! I maae mig forlade,
Jeg ikke kan, og ikke hele vil jer Skade,

Den alt for gammel er.« Han bød Farvel, og gik.
Med stor Umage
Ham Husets Folk fik bragt tilbage.
Den Kiærling tænkte saa:
Han om Betaling tvivle maae,
Og sagde: »troer I, jeg Jer ei betaler,
Saa Penge forud tag, see der! tag de to Daler!« -
»Nei ei for 3 og ei for 4 eller 5 og 6
Og ei for endnu flere
Vil jeg kurere,
Fi!
{Jeg taler reent,
Som det er meent)
En Hex.
Og det er L
Kureer dig selv saa godt du kan.«
Og dermed foer paa Dør den gode Mand.

Moral.

Den sundeste og beste Lære,
Som heraf drages kan, det vil nok denne være :
Et Aarstal paa urette Sted
Og i Utide Snuus
Kan gjøre Folk confuus.
Jeg ingen mere sund og ingen bedre veed.

POSTHUUSET.

I.

Man har Beviis nok paa
At Jyden har, som andre Folk, Forstand;
Men dette ei bevises kan
Af den Historie, hvorom min Sang skal lyde.
Jeg synger om en Jyde,
Og Sangen lyder saa:

En Handelsmand fandt heel besværligt
At finde noget, som var ærligt,
At gjøre Gaardskarl af.
Ved Kiøbsteds Karle tit bedragen,
61 En Ven han aabenbarte Sagen.
Og denne dette Raad ham gav:
»Fra bitterlige Jylland,*) Faer!
De Dem en Karl forskrive!
Han Dem vist tro e vil blive;
Thi Ærligheden der sit Sæde fæstet har,

Hvor, langt fra Staden, langt fra Kneb,
Bedragerie er over hvers Begreb.« -
»Top !«
Svared' Manden, og skrev op
En liden Pro Memoria
Til en ham høit forbunden Mand
I Hiertet af det jydsk Land.
Han beder ham, al Flid anvende,
Og ham med forderligste sende
Den beste Karl derfra.
Saa gjorde han, og Karlen her til Byen kom.
Med ingen Kneb
Og tyndt Begreb,
Sin Hosbonds Boepæl strax han spurgde om,
Fandt den, gik lige ind i Stuen,
Og lettende paa Huen,
Saa taledede ham til:
»See her er a, Farlill.« -
»Det seer jeg nok. Slig, hvad I vil!« -
»A vil, hvad I vil, a ska' ville.«
»Hvem er I da?« -
»Ha, ha!
»I int' jer ejen Goorskool kiender?« -
»Hvor skulde jeg vel kiende Jer?
Det Jer i Panden ikke skrevet staaer,
Hvem I er.«
»A har æ Brev, læs dæ, bitf Faar« -
»Ja nu jeg veed
Om Tingen fuld Beskeed;
Gaae kun i Gaarden ned;
Der vil I faae at høre,
Hvad, i min Tieneste, I har at gjøre.& -
»Min Mad slap mig paa Reisen lidt for Tiden.
Maae a æ Frokost faae, den være nok saa liden?« -
»Den faaer I nok dernede,
Kun ubekymret vær.« -
»Ah! Hosbond ! Gud velsigne Jer i« -
Den sultne Jyde gik,
Sin Mættelse til Fylde fik,

*
- 62

Og siden sig arbeidsom teede.
Fem Dage og lidt paa den slette
Plan gjorde alt, hvad Klodser kan udrette;
Men saa kom siden efter,
Hvad overgik hans Kræfter.
Det skeede ham en Dag, han blev til Posthuus sendt;
Hans Hosbond ventede' Brev fra en Correspondent.

Hvordan hans Hosbond sig af Harme vreed,
Og hvad den Jyde stor Ulempe leed;
Det Læserne skal faae at vide,
Naar de til Nummer otte skride.

II.

Han traf sit Posthuus rigtig nok,
Og giennem Nyhed-graadig Flok
Han langt om længe

Sig vidste frem at trænge.
(Ved Ham begriber nok enhver,
At Jyden maae forstaaes her)
Han spørger strax Contoir-Betienten:
»A gad nok vid', om Brev der til min Hosbond var.
For a ska hent' en« -
»Min kiere Mand,« var Mandens Svar,
»Siig mig Jer Hosbonds Navn, med mere;
Jeg ellers Brev ei kan levere« -
»A seje Hosbonds Navn ? min Faar!
Nei tænk int', at I har for Jer en Naar.
Før a ska' seje dæ, behold æ Brev! a gaaer.« -
»Ja gaae din Tosse bort, du Brev ei faaer.«
Personen gik, og hiem til Hosbond kom,
Som strax ham spurgte, orn
Han Breve med sig førte.
Og Jyden svarede: om Brev han intet hørte,
Men at de fritted' ham om Hosbonds Navn,
Som, for sin Siæle-Roe og Hosbonds Gavn,
Han vilde ikke aabenbare.
Den Hosbond fandt for godt at svare:
»Du vist nok halvgal er, om Du ei er det fuldt.
Siig, h vi mit Navn Du vilde holde dulgt.« -
»Man med at nævne Folk ei nok kan være varlig,
A har Beviis nok paa, den Sag er farlig,

*
- 63

A had' æ Morbroer, som blev hængt
I Tysteds Gallie,
Bar' for en diævleblændt Canaille
Hans Navn for Retten sagde frem;
Men her til Lands maaskee er Retten ei saa slem« -
»Nei her man dømmes ei saa strængt.
Postmesteren og jeg, vi er desuden Venner,
Med frelst Samvittighed nævn du kun, hvem dig sender.
Og snart kom hiem igjen.« -
Han gik derhen,
Og uforsagt Fuldmægtigen fortæller,
Hans Hosbond hedte N æ l l e r,
(Tillader, han maae heede saa)
Og sagde: »Nu a vel kan Brev til Hosbond faae?« - -
»Ja her er Brev til ham, det koster otte Styver« -
»I lyver.
A Jyde er
Og fremmed her,
Og derfor tænker I mig at bedrage;
Jeg har jo seet Folk større Breve tage,
Som kun har kostet dem
Fem« -
»Gaae væk, du Taabenakke!
Jeg har ei Tid med dig at snakke.« -
Den Jyde tænker saa ved sig:
Du skal ei narre mig.
Mens Penge eftertaalte bleve,
Han stial 7, 8 Breve,
Og gladelig med dem
Han hastede til Hosbonds Hiem,
Hvor han sig spaaede ret velkommen,
Fortalte ham, hvad Uret og hvad Skam
Det var at handle saa, som handlet var med ham.
Fortalte ham, han maatte. 16 Skilling give,
Kun for et lille Brev.
»Men tænk engang, hvor skamfuld han skal blive,
Saasart han savner disse aatte!« -
Hans Hosbond høist forundret blev,

Og strax ham bød at bringe dem igien.
Hiin sagde: »Hosbond tag de fem!
De tre a mig udbede maatte!
A trænger haardt til dem.« -
»Hvor til vil Du de Breve da anvende?« -
»Jo Hosbond vide maae, a har en gammel Moer,
Hun bad, da a fra Hiemmen foer,
A maatt' iblant æ Brev til hende sende.«

64

Moral.

Historien kan lære Publikum,
At Jyden og kan være dum.

DEN FRI VOGNLEJE.

Ode.

I.

For Synd er intet Rige,
Og saa ei Sverrig frie.
Vee dem, som sig berige
Ved Ran og Tyverie!

Den svenske Krigens Tiener,
Som jeg nu skriver om,
Bebyrdet Pung ei nænner
At see, men gjør den tom.

Det værste i Affairen
Var, at det ei var hans.
Han slap ei med Træemæren,
Men dømtes til en Dands.

I Naade Himlen skaane
Hver ærlig Moders Barn
Fra Ryg til Pidsk at laane,
Og fra at blive Skarn!

Da Dommen blier forkyndet^
Saa svarer Synderen:
Han har sig ei forsyndet
Til Dom, saa haard som den.

Han vilde og bevise,
At den, han Mynt stial fra,
Den Godhed burde prise,
Han tog ei Pung endda.

Men merk ! hos Militære
Man raisonerer ei;
De Dom vil exeqvere,
Først fører ham paa Vei

65

I Knæ'rne segned' Knegten;
Jeg deraf slutte maae,
Han bar alt forud Vægten
Af hvad han skulde faae.

(Det er min Grund; kan andre
En bedre hitte paa.
Min Troe jeg vil forandre,
Og tænke ligesaa.)

Med Møie de dog slæbe
Ham til opstille Rad,
Som Stielelysten dræbe
Med myge Grene gad.

Men han gad ei spadserer
Imellem mordisk Pak,
Som grusomt harcellere.
Han sagde tusind' Tak.

»O intet for at takke,«
Var Officerens Svar.
»Træk Linned ned ad Nakke,
Og ingen Tyven spar!«

Profossen vrænger Linnet,
Men Fyren vil ei gaae.
Han bange var for Skindet,
Saa vidt jeg kan forstaae.

For at opfylde Loven,
Til Pæl han klynges maae;
Ulykken var, at Skoven
For langt afsides laae.

»Hvad gjør man her, for Pokker?«
Saa sagde den Major;
Men just fik see en Klokke,
Som tæt forbi dem foer,

Og lod Kommando høre:
»Skil Vogn og Klokke ad I
Paa Vognen vil vi kiøre
Vor Tyv igiennem Rad.«

66

II.

Skient man iblandt ei tager derimod.
Min Helt fik en, han gad havt ingen.
Hvorfor? Enhver begriber Tingen.

Den Klokker blev forfærdet,
Da man ham lætted' af;
Thi sielden Imod Sværdet
Sig Klokker holder brav.

(Kiek Klokker man hukommer
Vel i mit Fødeland;
Men Svaler giøre Sommer,
Een Svale ikke kan.

Jeg hver brav Klokker beder,
Han ikke Spotters Træk
Af dette Spøg udleder;
Thi jeg er selv ei kiek.

Men lad, hvad jeg bekiender,
Ei bringe Ting derhen,
At Stok man mod mig vender,
For jeg slaaer ei igjen!)

Men til min Mand tilbage.
Han dem tiltalte saa:
»I mig for ringe tage,
Men jeg kan ikke gaae.

Jeg slet og ret er Klokker,
Det gaaer jeg aldrig fra;
Men under disse Sokker
Jeg huser Podagra.«

Hvad Svaret blev paa dette,
Jeg siger med to Ord
Til dem, det ikke giette:
Man tavs med Vognen foer.

Den Klokker blev paa Marken,
Han nødtes sidde ned,
Og Bonde-Patriarken
Saa hviskede skumvred:

»Gid Pokker ta' Soldaten,
Hvis Finger ei var kort,
67 Og saa den blaa Krabaten,
Som kiørte "Vognen bort!«

For Alvor at fortvivle
Han havde just begyndt,
Da han saae mod sig ile
Sin Vogn, og modtog Mynt.

Man kan ei troe, hvad tales;
Een siger, Daler to,
Een, at ham tre betales
I Sølv. Hvem skal man troe?

For at oplyse Sagen,
Jeg har ei sparet Fliid;
Men spildt blev al Umagen
Og min kostbare Tid.

Det fik jeg dog udlusket
(Thi jeg er god Spion):
At de hans Vogn bekusked',
Ei angred min Kujon.

Nei tvertimod, han takked'
Og bukked' sig til Jord;
Og veed du, hvad han snakked'?
Hør Piesens egne Ord:

»Jag fodrar ingen Penning;
År flera Herrar her,
Som åka tåks ä Vänning,
Min Vagn til Tienst då är.«

Moral.

Major! naar din Soldat vil ikke dandse,
Og du har ingen Pæl,
Du Klokkers Fart maae gjerne standse,
Naar du betaler vel.

68

FYRSTEN OG FORBRYDEREN.

Din strenge Dom frygt ikke meer,
Naar han, som den afsagde, leer.

Den kolde Statsmand troer,
Straf for Forbrydelser bør aldrig eftergives,
Og at, hvo Liv forbrød, han bør aflives,
At paa Retfærdighed det Heles Vel beroer.
Jeg er ei Statsmand, skjønt lidt kold;
Men troer, det staaer i Fyrstens Vold,
I sieldent Fald, lidt Straffen at formilde.
Exempel læse skal De, som det læse vilde.

Det i en gammel Krønik stod
(Jeg troer, det staaer endnu), hvad jeg fortæller;
Men den omstændelig sig ei udlod,
Jeg derfor ikke heller.

Franciscus af Urbain (Gud kiender ham for Resten),
Regent i Syd, i Nord, i Østen eller Vesten -
Jeg fik ei vide, hvor;
Men nok, at han var from og stoer.
Franciscus af Urbain en Dødsdom underskrev,
Han nødig underskrev, men Loven han adlyder;
Thi Folkets Sikkerhed og hans det byder.
Regenten dømte D ø e, men Manden ønskede Lev!
Den Dom, den Synder fik,
Ham meget nær til Hierte gik;
Just ei, fordi han Livet skulde miste,
Men kun, fordi han vidste,
At hans Familie til Skiendsel regnes vilde,

Om hængt han blev,
Og dette var hans Dorn.
Han ind med en Ansøgning kom,
Hvori han Fyrsten bad, han maatte dog formilde
En Dom, som efter ham
Hans Slægt, skjønt uforskyldt, forvolde vilde Skam.

Et Taarn der fandtes der,
Som vores runde Taarn, paa Gitterværket nær.
Han underdanigst bad, ham Vagt der maatte bringe,
Og derfra ned han vilde springe;
Han var til Døden vel bereed,
Kun ved hans Dødsfagon uskyldig Slægt ei leed.

69

Den Fyrste iegod,
Den Naade ham tilstod.
Nu af en Hændelse Franciscus reed forbi
Det Sted, hvor Synderen fra Infamie
Stod netop i Begreb med arme Slægt at rædde.
Han tog et Løb, tog to, og tog det tredje.
Den Fyrste sagde saa: »Tre gange Løb at tage !
Hvi sprang du ei med eet? hvi dig omsonst umage?«
Den Synder derimod han sagde saa:
»Min Hals jeg gier derpaa,
At ei i fire Løb, ja ei i fem,
Det Spring vil lykkes Dem.
Kom, naadig Herre og probeer.«
Den gode Fyrste leer,
Og midt i paanødt Latter
Sig for lyksalig skatter,
Ved denne Leilighed at kunde Paaskud faae
Til Synderen at lade gaae.

Moral.

Den Fyrste, siger man, gjør Vold mod Folkets Ret,
Som nogensinde Straf vil eftergive!
Det veed jeg ikke just: men dette tør jeg skrive !
Den Tigers Hierte har, som ei. undskylder det.

DEN DRUKNEDE.

Oculos in morte gravatos
- -- erexit.
Ovid.

Rom blev ei bygget paa en Dag.
I mange Aar og Dage
Man efterhaanden saae den meer og meer tiltage.

Saa gaaer det og med Videnskab og Srnag.
Den, Grunden lagde først, man billig meest bør hædre;
Dog troer jeg vist, lidt Roes han deele maae,
Med den, som kan hans Værk forbædre,
Og jeg i dette Skrift Forsøg vil giøre paa
At deele Roes med ham, som sadled' Havets.Bølg e.
Jeg praler ei; men kan ei dølg,
Jeg den vil agte for en Nar,
70 Som ikke mig den Ret vil vederfares lade,
At jeg min Formand overgaaet har.
Betænk ! jeg sadler en Najade.

Som man i salten Søe Havfruer finder,
Saa i den ferske man
Najader finde kan;
Og begge Slags er' som en Art Gudinder.
Det en Berætning er, som vist er overflødig
For den, som strax om Sagn hos Hedendom
Til Kundskab i sin Barndom kom;
Men andre kan den have nødig.

Jeg hviske vil,
Hør, Læser ! til:
Den Helt, jeg sadle laer Najaden, var en Fisker;
Hans Sadel var en Baad og denne vaade Møe,
Som sadlet blev, var simpelvæk en Søe.
Men ingen siig igien, min Herre! hvad jeg hvisker.

Han Sadel lykkelig fik lagt paa Nymphens Ryg,
Og reed i Rolighed og Mag et Stykke;
Men see; saa møder ham, til hans Ulykke,
En Bussemand.
(Jeg hvisker nok engang I
Det var en stærk Orkan.) '
Den Nymfhe løber lybsk, som om hun havde Vinger,
Uagtet al sin Konst, han hende ikke tvinger;
Buggiorden sprang, den Rytter faldt
(Du har fuld Underretning alt,
Saa jeg behøver ei meer hviske),
Han faldt i Uvens Vold, det er blandt Fiske,
Som glade saae i deres Element
Forfædres grusom Morder sendt;

Men fra modsatte Bredde
Hans Uhæld Kamerater saae,
Som ikke længe sig betænkte paa
Den arme Fyr at redde.
Dem lykkedes at faae ham op;
Men som en livløs Krop.
Til næste Huus paa Land de Liget bragte.
(Nu maa du agte,
Det næste Huus en Smedde var)
Og Husets Folk strax Omhue bar
For at han skulde rullet blive.

71
72

Da han til Liv igien begyndte Tegn at give,
Han blev for Essen sat,
Og i en Døs saae op omsider,
Og raabte: »Ach! jeg seer, hvor det er med mig fat,
Jeg her for mine Synder lider.«
Ham talte til paa denne Viis en Kamerat:
»Tak Gud, din Abekat,
At du er kommen her!«
Den anden svarede: »Saa gale Folk kun snakker,

Og faaer jeg Lov, herfra jeg strax mig pakker.
Kan du ei see, din blinde Stær,
I hede Helvede vi begge er.«
»Siig ! kom du, som en Nar, til Lands ?«
»Jeg kom til Vands.«

Moral.

Jeg dog en Lærdom fandt, som kan gaae an til Nød,
At man kan leve op, skjønt man er næsten død.

TOUJOURS PERDRIX.

Forandringer, Forandringer
Sig ønsker alle og enhver.
En Walstrøm Jægermester
Et stærkt Beviis os gier derpaa.

(For at hans Vers jeg lidt lemlæster,
Det smukke Kiøn mig takke maae,
Og takker vist; thi man vil mafoi mene,
At vore Damer er' paa Jorden de meest pene.)

I Sverrig var en riig Baron,
En vittig, smuk, velskabt Person,
Hver Moder ønskde, gid min Svigersøn han blive !
Hver Datter, færdig stod, sit Hierte ham at give;
Men ingen vis han Hiertet gav,
Ei stadig Kierlighed han vilde vide af.
Han Hader var af Egtestanden,
Af Frygt for dit og dat i Panden.

Man Manden lidt undskylde maae,
Da man har dagligdags Beviis herpaa,
At slemme Ting kan hænde.

73

Den Hymens Gud blev saare vred.
Og til Cupido foer afsted.
Han sagde : »lille søde Ven I
Dybt ind i Brystet paa Baron N. N.
En kraftig Piil du sende!
Han længe mig foragtet har,
Og, reent ud sagt, har holdt mig for sin Nar.«
»Ja.« svarte vinget Dreng, »jeg gaaer nok ud i Morgen,
En Piil jeg skyder da i Brystet paa din Mand,
Saa Hymen selv den kun udtrække kan.
Han søge vil din Hielp, derfor er jeg dig Borgen.«

Glad Hymen gik, og Elskovs Gud
Holdt, hvad han lovede, og næste Dag gik ud.

Han skiød Baronen dybt. Strax heftig Brand og Pine
Han følede for en Blondine.

(Hver Skiønhed ufortalt,
Saa eiede Blondinen alt
I sin Person,
Som kunde Fyrster selv indtage,
End sige en Baron.)

Jeg vil ei alt for langt Historien uddrage.
Baronen efter Suk og mangen ydmyg Bøn
Sin Seiervinders Haand modtog til Løn,
Og Hiertet med, som hænder ikke gierne
Hos os moderne.

De levde sødt i fire Aar,
Stor Lykke nød, og større spaaer.

Voltaire os forsikrer, at til visse
Enhver Baron har sin Caprice. --
At hver Baron den har, jeg rømmer ham ei ind.
Men min Person til visse havde sin.
Trods alle Fruens Yndigheder,
Af hendes Terne han sig Kys udbeder,
Som strax ham nægtet blev.
Ved Penge han tilsidst saavidt dog Sagen drev,
At hun den Gunst, at kysse sig, ham under.
»Ah! Lise,« sagde han (thi Pigen hed te saa)
»Meer end min Frues Mund, Din sød at kysse paa
Jeg finder.« - »Det er ei for mig Vidunder,«
Var Lises Svar, »det har jeg hørt fortælle før,« -
»Af hvem?« - Jeg det ei sige tør« -
»Siig du kun frit, min kiønne Pige« -
74 »Ja, naar De Fruen det igien el vilde sige;
Thi ellers aldrig hun vil kysse meer
Vor Tiener Peer.«

SUPPLICANTERNE.

Marcus Antonius, om hvem jeg strax fortæller,
En Fyrste var, men hvor,
Derom min Author intet Ord
Os melder,
Og jeg mig finder høist nødsaget,
At lade Sagen uopdaget;
Thi min Historie og min Geographie,
Saa sagte mellem os, jeg dybt ei stikker i,
Og heller tie vil, end for min Læser lyve;
Men lad den Fugl nu flyve!

Til denne Herres Slot to Svenne sig begave.
En for at søge Levebrød,
Den anden Raad mod Nød
Og hungrig Mave.
Hans Forgemak de fandt, stod', mælende ei Ordet,
Og luurte paa, at Maven paa en vis Lakei
Til mere Mad og Viin snart skulde sige nei,
Og han spadsere ud fra Bordet.

Saa skiødesløs, som før er sagt,
Sig førmtalte Author viser,
Jeg en Nøiagtighed dog hos ham priser,
Thi hvad de Svenne heed', han har for Dagen lagt:
Den ene hedte Stik, den Tiggers Navn var Christen.
Stik holdt i høire Haand en Pung.
(O ! gid jeg havde en saa tung!
Jeg øverst da maaskee og engang kom paa Listen.)

Den Herre vilde Vei igiennem Salen tage
Til Haven, da han havde spiist;
Stik ved sig selv udstønned' denne Klage:
Ach, den er kommen først, som burde komme sidst! -
Suk ikke, Stik! det bliver got endnu;
Thi hiulpen Christen blier, og hiulpen bliver du.
Dem Marcus bliver vaer, og standser.
75 Forvirret Stik ei sandser,
Han med sin Pung i Haanden stod,
Og til at tale han endnu ei havde Mod.
Min Tigger talte først om Nød og Jammer,
Om nøgne Børn og tomme Spisekammer,
Om tusind tusindfold igien.*)
Dog stop med Tiggersang. Hvem kiender vel ei den?
Langt meere blev af Christen siungen,
Men Fyrsten stirrede paa Stik og Pungen.
Han hen til Fyren gik,
Og spurgte, hvi han her med Pung i Haanden gik.
Han svared skiælvende, han havde lovet den
Til hans Lakei, som lovede igien
Det Embede, han søgte, ham at skaffe;
Bad naadig Fyrste sig ei straffe!
Den Herre smilende ham saa tiltaler:
»Ret til din Pung har jeg,
Og ikke min Lakei.
Han intet give kan, naar ikke jeg befaler.
I hvad du kiøbe vil, kiøb det af Eiermanden,
Thi kiøber du af nogen anden,
Saa ere,« sagde han, og loe,
»Du Hæler og han Tyv, og Skurker begge to.«
»O!« ønsked Stik, forfærdet og confus,
»Gid jeg slap vel af dette Huus!«
»Hør !« blev hiin ved, »Betienningen er din;
Men Pungen min,
Og over mit jeg raader.
Min Ret til den jeg giver denne Staader.«
Han den af S t i k modtog,
Og skaade sig**) for Fryd, som den, der ei var klog.
Kort sagt: De ginge glade begge.
Nu vil vi en Moral tillegge.

Moral.

Kiøb aldrig af Lakeier,
Hvad ingentid de eier:
Du aldrig dig indbilde bør,
Een Svale Sommer giør.
Stik slap ret godt; men stoel ei paa,
©et dig gaaer ligesaa.

STELLA.

I.

»Hvad gjør Vildtydsken ei for Penge?«
Saa raabte tvende taabelige Dreng,
Da de fik see for første Gang
Et broget Føl Mærk det, og hør min Sang! -
(Jeg kun skrubhøvlet har min Stii.
Det gaaer saa langsomt med en Fiil.
Du, som best lide kan lidt ømt og flint i Talen,
Henvend dig til Originalen;
Jeg er alleneste en Slags Kopie; -
Og hermed er det Snak forbi.)

En kiek, elskværdig Krigens Mand
Blev kiendt med en elskværdig Frøken.
Man uden Algebra og Brøken,
Hvad Facit blev, udregne kan.
De elskte, det er ligefrem,
Og Mariagen mellem dem,
Ja Dagen dertil var berammet;
Men Skiæbnen var heel uforskammet.
Stop, gunstig Læser! her jeg stopper.
Der i Qvarteer laae Hielpe-Tropper,
For at undsætte allieret Land,
Og mellem disse var min Mand.
Til Lykke, til Ulykke meer,
Tæt ved den Skiønnes Huus han fik Qvarteer.
De med hinanden blev bekiendte,
Og, som jeg før har sagt, af lige Lue brændte.

Om Aftenen før Brøllups-Dag
Lod hendes Moder invitere
Sin Datters Elsker at soupere;
Han kom, det er en trolig Sag.
De spiste lidt, de drak, og kyste.
Snart ventet Paradisisk Lyst
Som Ild i deres Øine lyste.
For trangt for Elskov [var] deres Bryst.
Til sidst den gamle fromme Moder
Dem for sit Selskab gjorde frie;
Hun gik til Sengs mod Klokken Tie,
Som gierne er de gamles Noder.
Hun gik. Hr. Urian gik ikke.
77 Han vidste sig saa vel at skikke,
At ham tillodes af hans Skat
At blive fra Qvarteer den Nat.

Hvor blev han da? - Spurgt hen i Taaget.
Maaskee hos gamle Moer han sov?
Maaskee gik hen i næste Skov?
Hvad Spørgsmaal! skammer Jer dog noget!

De gjorde meere, end de burde,
Dog dette dem undskyldte turde,
At Nat og Viin og Kierlighed
Er farlig Kram at drages med.
Jeg en Undskyldning lægger til,
Sophistisk lidt, om man saa vil,
Men, Advocat for faldne Næste,
Jeg til hans Forsvar gjør mit Beste:
De vidste hvad de Hymen skyldte,
Og af rosværdig Ivrighed
At gjøre deres Skyldighed
De end for Tiden den opfyldte.

Hvor var det dog en herlig Ting,
Om og den Ild, som dem antændte,
Hos hver for alle Livets Pligter brændte!
Men jeg faer alt forvidt omkring.

Jeg beder Læseren mig Resten creditere I
Han derom læse skal i Nr. 16*) meere.

Moral.

Naar af at rime du er kied,
Hr. Rimer, gjør som jeg, læg Pennen ned I

II.

Jeg skylder, Læser! Dig en Kompliment,
Maaskee en Afbigt eller saa omtrent,
For lidt for Skillingen i Nummer femten,
Og det var saare nær, jeg havde glemt 'en;
Thi min Hukommelse er kort.
Tilgiv mig, og modtag paa dette Blad Transport;
Deri behag at tage din Regres

*
- 78

For Nummer femtens alt for faae Fadaiser.
(Fadaiser - siig jeg løi, for Guds Skyld! kiere Læser)
Men det er Tid, jeg læsser af mit Læs.

De glade saae den ønskede Dag,
Som evig skulde dem forbinde;
Men Skiæbnen andet fik i Sinde.
Alarm ! Alarm ! Saa lyder Trommeslag.
Uventet fiendtlig Trop mod dem marscherte an;
De giestede dem helst i deres eget Land.
Thi, efter Fiendens Krigs-Raads Domme,
Best vores Ankomst var at forekomme.

Vor Helt kun Tid et Øieblik
At tage Afsked med sin Doris fik.
Besvimet efterlod han Bruden,
Og fløi derhen, hvor han af Mars var buden.

Ham Æren bød ei længer her at blive,
Til Husets Folk han maatte overgive
At bære Omsorg for hans Glut;
Det var det yderste Minut. -

Vor Doris kom til Liv - jeg vil ei Hierter saare.
Om meer Besvimelse, om Hulken, Suk og Taare
Her var Anledning nok at skrive ynkelig,
Saa Læseren saasnart ei skulle komme sig.

Men skjønt jeg Rimer er (hør, Læser, noget Nyt,) Saa har jeg dog et iegodt Gemyt,
Og for, par Compagnie, at hulke, sukke, daane,
Jeg gierne vil Medchristen skaane.
Men til min Helt. Han tapper var,
Og tappre var' hans Brødre.
At Sværdet de omsonst ei bar',
Bedrøvede saa mange Mødre.
De Fienden saa langt bortjog,
At i hans eget Land tilsidst de Leir opslog.
Der Hæren hvilte sig, for paa en frisk at myrde,
Træt af at slaae ihjel, og træt af Vaabens Byrde;
Vor Helt dog allersidst. - Han først maae have skrevet
Til kielne, spæde Doris Brev.
Med Blod bestænkte Haand han skrev,
For kort, til den at toe, ham Tiden nu var blevet.

Hvad der i Brevet stod, det veed jeg meget vel;
Men hvad i. Billetdoux skal staae, min Herre!
Det veed i vores Tid, desværre!
79 En tolv Aars gammel Bagatel.
Nok, hvad der burde staae, stod der,
Og jeg fortæller ei, hvad vides af enhver.

Moral.

Lad aldrig, skønne Læserinde!
Din sikkerste Formodning blinde.
Troe mig, den Møe gjør immer best,
Som aldrig elsker uden Præst.

III.

Sunt in amore dolores.

Som sagt: den Herre skrev;
Men Svaret udeblev.
Og hører nu Aarsagen:
I Doris Yndighed en Fetter var indtagen,
Og, i vor Krigers Vold, den Skat, han lurte paa,
Med skele Øine saae.
Man slutte kan, om det ham voldte Harm
At høre Trommen slaae Allarm.
Han strax besluttede, Rivalen ud at stikke,

Strax talte Doris til, men Doris hørte ikke:
Han gjorde sig en Plan. Trods adlet Blod, trods Hielm
Han lagde Planen som en Skielm.
Han underfundig vidste
Rivalens Brev til sig at liste;
Saasnat som det opsnappet var,
Et Brev han digtede, og det til Doris bar.
Der, i en Ukiendtes Navn, han lader være skrevet,
At Doris's Elsker var i første Træfning blevet.

Tyran ! (Skiønt jeg vil neppe mene,
Der findes en, haard nok, at male denne Scene)
Jeg laaner dig min Pen, tag den, og skriv,
Hvad jeg kan ikke skrive,
Hvor mange bestialske Furier
Dens ømme Hierte sønderrive,
Som troer, at alt, hvad hun har kiær,
Nu meer ei er.

Forræderen et andet Brev opsetter
Til vores Helt, hvori han ham beretter,
Hans Bortgang var for haardt et Stød
For Doris, som af Sorg var død.
80 Ved denne Tidende hvor Manden bar sig ad,
Jeg ikke tænke paa, langt mindre skrive "gad.
Kort sagt, han lover Mars, og holder, hvad han lover.
Hvor største Farer var, at vove sig i dem.

Saa tapper er og jeg; Thi det er ligefrem,
Den, som forhadte Liv kun vover, intet vover.
Hvad, tvertimod, han har at frygte for,
Er, at han levende af Slaget gaaer,
Og hvad han frygtede, just hændte min Person.
Hans Kamerater saae i ham den første Prøve
Paa, at man være kan mod farlig Fiende Løve
Og uden Fiende stor Kujon;
Thi Græmmelse indtog det feige Hierte.
Men hør, hvad endnu meer forøgede hans Smerte.
Han Hænder vreed, og i sit Raserie
Han raabte: »vi faae Fred; jeg med er Skyld deri.
Fordømt den Tapperhed, som de og jeg udviste «
Han ingen Tid var feig, hans Mod hver Landsmand priste.
Men med Forlov, min Helt! du irrer slemt deri,
At Navn af Tapperhed du skiænker Raserie.
Imellem os saa sagte talt,
Der i hans Adfærd blandte sig lidt galt;
Thi han fra samme Dag blev Hovedsvimmel,
Som han fik Brev, hans Skat bortbytted' Jord med Himmel.
Han kunde skudt sig selv ihiel,
Men han var Kristen Mand. Forstaaer du vel?

Jeg har gientaget tit, at der er visse Scener,
Som jeg ei male tør,
Og du tilgiver mig, jeg mener,
Om jeg det tiere ei gjør,
Men ligefrem gaaer ind i Sagen. -
Han følte Helveds Qval om Natten og om Dagen.

Ifald du sover ind ved denne Bagatel,
Jeg næste Gang skal vække dig. Sov vel !

Moral.

Naar du mit Blad i Haanden tager,
Du enten sover eller leer,
Hvad kan du ønske meer?
Af tvende gode Ting, vælg, hvilken dig behager.

81

IV.

Han reent hensvandt, han levende var død. -
Om Krig I fremmed Land tilsidst han hørte tale,
Strax vognede han op, som af en Dvale;
Han tænkte, Skiæbnen nu en Leilighed ham bød
At komme til hexfra at flytte,
Og kummerfulde Liv mod æret Død at bytte.
Men efter gammel Ord det altid gaaer,
At Mennesken han spaaer,
Men een allene raaer.
Saa gik det her. - Han gaaer i Krig,
Og Døden for ham gik, - nei jeg fortaler mig;
Den foer afsted i stærkeste Galop,
Saa Helten kunde ei den løbe op.
At tale i en Stiil, som er lidt mere tam,
Han slog for Fode ned, men ingen ramte ham.
Og for at være kort; thi kort at være
Man allerbest af mig kan lære:
(Ja mangan haver meent, jeg Korthed drev for vidt,
Og at Vot' Serviteur ham ofte gav for lidt
For Kaabret eller Sølv et sit,
Men hvo, som mener saa, kun give Hdt Credit.)
Jeg meer vidtløftigen om Korthed kunde skrive;
Men Helten venter mig - Han blev i Live,
Og gik uskadt fra mangan blodig Dands,
Og hver gang vandt nye Seierskrands.
Frue Fama om i Verden fløi,
Fortalte Hedning, Kristen, Tyrk, Mahomedan,
At stor og seierrig var vores Mand.
Hun den gang ikke løi.
Jeg lyver ikke heller,
Naar jeg forteller,
At Heltens Sorg det lindrede,
Tilbedet næsten sig af hver at see.
Men Skiæbnen Lægedom til Helten havde giemt,
Hvorved al Sorrig blev paa engang glemt.
De Herrer, hvad det var, nu allerede giette
(Hvem skulde ikke giette dette?).
For da at vise mig, som jeg nys sagde, kort,
En Skiønhed stial ham Hiertet bort.
Hun var af Himmelen heel rigtig velsignet.
I Smukhed og i Dyd hun Doris lignet,
Som Hig en Draabe Vand den anden er,
At sige paa Skavanken nær,
Som denne før sin Dyd lod lide,
Som de af Nr. 15 vide.
82 Han hende saae og studsede,
Igien han troede Doris see.
Jeg springer reent forbi
Alt Frierfias og Lapperie.
Nok at de gifte bleve,
Og glade Dagene fordreve,

Og levede i deres Seng
Som Koe i grønne Eng.
Monarken bød den unge Mand,
Som General, i fremmed Land
Hans og hans Riges Ret håndhæve,
Og Blod for øvet Vold at kræve.
Han Afskeed tog med den, som følte meest hans Savn,
Og reiste saa i Herrens Navn.
Jeg ynsker dig sædvanlig Lykke,
Min kiereste Hr. General!
Gid snart igien vi see din Excellence,
Og tryk for Overfald vort Riges Grændse.
Men nu en liden Bidd Moral!

Moral.

Til sidst Materien du meer ei røre gad,
Naar du til Stof taer i dit Ugeblad
Historier, som er for lange.
Den gang jeg gjorde det, men stop for flere gange.

V.

For Ubestandighed fik Lykken tit Skamflikker,
Hun ei forbædret blev ved dem.
Slaae Vand paa Gaas sig kun for Poge skikker,
Og jeg er ingen Pog - dermed til Sagen frem !
Han mod en øvet Krigshær drog,
Som kiæk ham Spidsen byde torde,
Den samme, som tilforn han gjorde
Ved blodig Underviisning klog.
En Lykke, at han selv nu klogere var bleven;
Thi, hvis Fortvivlelse, som før, ham havde dreven,
Han havde naaet sit Fordums Maal, sin Død;
Men nu nye Kierlighed de første Lænker brød,
Som fængslet holdte før Fornuften.
Kort: Sorg for Doris's Tab var gaaet op i Luften.
(Gid Læser ! din og min var gaaet med!)

Men lader Krigeren nu slaaes i Fred.
Om Læserne imidlertid mig spørge,
83 Om Doris paa sin Kant og holdte op at sørge ?
Saa svarer jeg
N e i.
Hun græd i Nætter, græd i Dage.
Selv hendes største Trøst var hendes største Plage,
Og det var hendes Søn. »Du bøde skal, mit Barn!«
Hun sagde tit, »fordi din Moder var et Skarn.«
Hun mod sig selv var haard, som Pmitenter sømmer;
Men, Læser! jeg saa strængt ei hende dømmes.
Vide
Vort Nummer femtens siette Side.*)
Den Søn var nu alt tretten Aar,
Og lignede sin Fader paa et Haar.

Hvem Drængens Fader var, behøves ei at sige.
Til Doris Bye en Krigsmand kom,
Som i en Trefning var sat ud af Stand at krige,
Han, Byen rundt, fortalte om,
Hvor stor og tapper var hans General,
Og at han selv i Feldt var ei saa gal.
Engang da Doris's Søn af Skolen gik,
Sergeanten Øie paa ham fik;
(Han var Sergeant)
Han løber til ham hen, med venstre Arm ham kryster,
(Den høire Fienden fra ham vandt)
Saa Drængens Indvold ryster.
»Nu kan jeg hilse ham fra hans Papa«
»Jeg ingen Fader har,« faldt Drængen ind i Talen.
»Han var endogsaa død,
Før jeg blev fød.«
»Han er,« saa bandte han, »en Søn af Generalen,
Og den, ham sagde død, han er en Svinehund.«
»Jeg haver hørt det af min Moders egen Mund.«
»Ja, Junker! naar saa er, saa vil jeg tage
Min Svinehund tilbage;
Men har han anden Faer end som min General,
Saa lyver Junkers Fies, hvis ei, saa er jeg gal.
Maae jeg vel spørge, Deres Frue Mama,
Boer hun vel langt herfra?«
»Nei, men hun aldrig taer imod Visiter.«
»Saa,« svarede Sergeanten bitter,
»Saa kan hun lade være,
Jeg ellers troer, at Tidender fra Mand
Bør være vakker Kone Mære;
Men her er nok en sær Beskaffenhed.
Ja Kone er og Kone to, man veed.«

*
— 84

Han vendte sig med haant »Adieus«
Og sagde ved sig selv: »Snavs baade Moer og Knøs U
Og hermed vil Sergeanten vil qvitere;
Vi faaer ei see ham meere.
Da Moderen af Junker blev fortalt
Alt hvad ham nys Sergeanten sagde,
(Han tog ei fra og ei tillagde)
Hun ved den Tidende i dybe Tanker faldt,
Og for at løse op sig vigtige Maaskeer,
Hun skikked hurtig Speider ud,
Som skulde hende bringe Bud,
Om denne General, som reiste sig Trofeer
Ved hvert et Fied, den samme var,
Som før i hendes Bye kun Navn af Oberst bar,
Og tæt ved hendes Huus laae i Qvarteer.

Jeg kan saa sant!
Ei skrive meer
For denne gang.
Adieu so lang.

VI.

Der gik ti Uger hen,
Før vores Speider kom igjen.

Der kunde have gaaet flere
For Speidere, som vil spadserere,
Men denne agede i Trav,
Og ved Tilbagekomst en Efterretning gav,
Som fuldt forsikrer vor halvveis-Madame
Derpaa, at denne General
Just netop er den samme,
Som lystred' Trommelyd, for begge saa fatal.
At Manden heder Benter
(Man burde før nok vidst hans Navn),
At hiem man snart ham venter;
Thi han har sluttet Fred til Kongens og til Landets Gavn.
Og at han boer, -
Jeg husker nu ei hvor. -
Hun sagde: »kom med mig, jeg vil ham søge op.« -
Den Kammerpige sagde: Top !
(Top ! siger
Gemeenlig alle Kammerpiger
Til Forslag om at gaae paa Eventyrer
For at opstøve friske Fyrer.)
De kortest Vei til Mandens Boepæl tog,
85 Cupido Vognen drog,
Og Venus selv skiød efter.
Det er (for ei at friste Lægmands Kræfter)
Med andre Ord:
De hurtig foer.
Den halve Vei de havde lagt tilbage;
De i et Herberg gik Forfriskning sig at tage.
Der blive de saa stoer en Skiønhed var,
At Doris i sit Speil kun Magen skuet har.

Dem, som i Ungdom blev dum Blyeheds Træk afslebne,
Man aldrig fandt i Fremmeds Omgang knebne.
Maaskee Opdragelsen, maaskee lidt Sympathie
Var Aarsag i,
At disse to kom i fortroligt Maskepie.
Nok er det, at de kom.
Som sagt, det alfarveis Bekiendtskab
Steeg snart til varmest Venskab.
Den Fremmede strax spurgte om,
Hvor hen i Landet hun sig agted'.
Hun svarede: »til Byen N.« -
»Der, Gud skeep lov! skal jeg og hen,
Til den min Fuhrmand just er fragtet
Den hele Vei! hvor kunde jeg mig vente sligt ?
Et Reise-Sælskab saa behageligt!
Jeg nylig har besøgt en Tante,
Og venter nu snart hiem min Mand
Fra fremmed Land,
Hvor Fienden ham, han Fienden bandte,
Men han tilsidst derfra med Ære kom.
Tør jeg Madamen spørge om,
Hvorledes De bør tituleres,
Og om det vakre Barn er Deres?
Det ligner overmaade den,
Som er min allerbeste Ven.«
»Madam, det er mit Barn - meer kan jeg ikke svare.
Mit Navn jeg siger ei.
For flere Spørgsmaal De mig spare -
De skal, jeg troer, paa denne Vei erfare,
At Deres Venskab jeg uværdig ikke er.«
Nu gietter nok enhver,
Den Fremmede var Benters Dame,
Og det er sandt.
Engang de Byen maatte ramme,
Og der en stor Anledning fandt

Til meer fortroelige at blive. -
Fuld Efterretning Doris maatte give
86 Om alt, hvad hende hendet var,
Og om ved hvem hun Modernavnet bar.
»Bevare Gud ! det er min Mand !«
Saa raabte den bestyrste Dame,
Og i det samme
Indtræder han.

VII

Der er i Verden et Uhyre,
Som stopper halvveis tit Geniets Fyre,
At sige dem, som er for smaae
Til noget Stort og Nyt at finde paa;
Det er Sandsynlighed.
De som Opvartning gjør i hendes Tempel,
(Jeg siger hendes, thi hun er Madam,
Og kræsen, capricieus som Skam!)
Forsikre for Exempel,
Hun sielden kiendes ved,
Og næsten aldrig sætte vil sit Stempel
Paa hvad der forevises Publicum,
Og neppe hænde kan hver Seculum.
I Synderlighed den som skriver for Theatret,
Af hende blir kalfatret,
Og saa af hendes værdige Consorter,
De kritiske Cohorter.
Du som skrev Stella, du en Galdefeber skrev
For hende,
Som meer tiltog, jo meer af Landsmænd rost du blev.
Din Hensigt med din løierlige Ende
Var, om jeg gietter ret,
Du syntes, Folk, som længe havde grædt
Ved din saa rørende Historie,
Behøvede Husvalelse,
Derfor ved Slutningen du tvang dem til at lee.
Jeg synes, Læser, du istemmer Fordums Sang:
Ak! vee mit eene Knæ! den Indgang var for lang.

Fra min Original jeg gaaer da lidt afsides,
Thi kun af ham maae ikke vides,
Jeg laaner af hans Kram.
Hans Tøi kun taaler lidt at slide paa,
Og det vist vilde ærgre ham,
Ifald han mig det bruge saae.

»- Og i det samme indtræder han.«
Enhver sig forestille kan,
87 Hvad der nu laae for Pokkers Huus,
Og at strax, efter Tugt og Orden,
De Damer faldt til Jorden,
Og Generalen stod bleg og confus,
Men at han ogsaa efter Tugt og Orden
Til sidst dem reiste op fra Jorden.
(Jeg kalder Gulvet Jord,
Du vil dog ei, jeg veie skal hvert Ord?)
Gid Himlen dig og mig forskaane
For at see Dyden daane,
Men naar den vogner op, at høre paa dens Skrig,

Den først og fremst derfra bevare dig og mig!
Blot af Indbildningen vi Dødsens Angest føle. -
Men det for længe er at nøle.

Du nylig græd, nu skal du lee : -
En Kone havde han, og dertil Een gjør tre.

Hvad gjør dog Tydsken ei for Penge ? -
Farvel saalænge!

Moral.

Naar i dit Skuespil ei Knuden løses kan,
Da gielder det at vise dig som Mand,
Da hæv dig over feige Mængde,
Og naar dit Stykke har behørig Længde,
Hug over Hæk den gordianske Knude,
At Stykket i betids kan være ude,
Og viis, at du og vove tør,
Hvad Alexander voved' før!

DEN FROMME BEKIENDER.

En fornem Herre, from, men ikke super-klog,
Til Tiener fik et stakkels Fiog.
De andre Herrens Domestikker
Strax mærke, at han dybt ei stikker,
Og, gik i Huset noget galt,
Paa Jørgen Skylden faldt.
Hans Herre, maa man vide,
Usandhed aldrig kunde lide,
Men havde siælden Mod
At straffe Feil, som man fortrydende tilstod.
88 I Førstningen var Jørgen ikke vant,
At man for Uret ham beskyldte;
Og sagde plat, at det var ikke sandt.
Men alle Husets Folks gientagne Klagemaal
Den Herres Øren fyldte,
Og hvad blev Virkningen derav?
Han Ordre gav:
Man skulde prygle ham, til han bekiendte.
Tre gange dette Jørgen hændte,
Thi alle gode Ting er tre.
Han siden blev lidt klogere,
Han tænkte saa: ti Stokkeprygl i Gaaer,
Maaskee i Morgen tyve,
Jeg aldrig det udstaaer.
Jeg heller paa mig selv vil lyve.
Han løi, og fandt sig meget vel derved,
For Herren faldt paa Knæ, og bad ham sig tilgive,
Endskiønt han vidste ei den ringeste Beskeed

Om, hvad han bad ham sig tilgive,
Nok at han var beskyldt, det var alt, hvad han vidste.
Pardon for fremmed Synd han stedse fik,
Og syntes, Tingen herlig gik.
(Og sandt at sige, han heri var ikke gal).
Eet hendte ham dog paa det sidste:
Den naadig Herres Fru Gemahl
Laae i Begreb med at formere
Sit Huses Arvinger, og giøre dem een fleere.
(At de formere dem med to*
Bør man om store Fruer ikke troe.)
Snart Jørgen faaer at vide,
Hvori den Hovedting bestaaer.
»Nu,« sagde han, »igien jeg Skylden faaer.«
Han saae sin Herre Hænder vride,
Han gik til ham, og faldt paa begge Knæe:
»Tilgiv, o Herre, dog et usselt Kræe!
Tilgiv dog Skarnet,
Som Fader er til Barnet!« -
»Er jeg et Skarn?« - »Nei, det er jeg.« -
»Nu bli'r han mig for slem, gaae Slyngel, gaae din Vei!
Kom Erik, jag ham paa min Port!«

Moral.

Det siger min Moral,
Dass Jürgen komt nicht allemahl
Durch seine Dumheit fort.

SMEDEN OG BAGEREN.

Der var en liden Bye, i Byen var en Smed,
Som farlig var, naar han blev vred.
Han sig en Fiende fik; (dem kan man altid faae,
Jeg ingen har, det gaae
Min Læser ligesaa!)

Til Uhæld for dem begge to
De træffes i en Kroe.
De drak (jeg selv i Kroe vil drikke;
For andet kommer jeg der ikke.
Anmærk dog, Læser! dette:
Jeg immer gaaer paa de honette.)
Som sagt, de drak,
Og efter mange Skioldsord, hidsigt Snak,
Slaaer Smeden Fienden paa Planeten.
Saa stærkt var dette Slag,
At han saae ikke Dag,
Og har ei siden seet'en.

Strax i Arrest blev Smeden sat.
En Feldskiær faaer den Døde fat
Og om en voldsom Død Attest hendsender.
Den Mordere forhøres og bekiender.
Hans Haab var, at han skulle hisset gaae,
Og der Forladelse af sin Modstander faae.
Men hør nu Løier! netop Dagen,
Før Dom skal gaae i Sagen,
Fremtriner fire Borgere
For Dommeren; den mest veltalende
Ham saa tiltalede:

»Velviseste!
Vi veed, paa Byens Vel De altid see;
Men Byens Vel beroer derpaa,
At vi vor Smed igien maae faae.
Hans Død opvækker jo dog ei den Døde?
Vi aldrig faaer igien saa duelig en Mand.
For hans Forbrydelse vi alt for grusomt bøde,
Om han ei hielpes kan.« -
»Betænk dog, kiere Ven! der Liv for Liv maae bødes.« -
»Her boer en arm udlevet Bager,
Som Pokker snart desuden tager.
Vi har jo to, om man den ældste tog af dem ?
Saa blev jo Liv for Liv betalt.« -
90 »Ja,« sagde Dommeren, »det Indfald var ei galt.
Jeg Sagen at opsette nødes;
Thi i saa vigtigt Fald man maae sig vel betænke,
Gid vores Smed jeg Livet kunde skienke !
Farvel godt Folk! jeg gjør alt, hvad jeg kan.« -
»Farvel vel vise Mand!« -

Han bladrer i sin Lov omhyggelig;
Men finder intet der for sig,
Hvorved forbuden er, for Smed at rette Bager;
Han sin Beslutning tager,
Og saa afsiger denne Dom:
(Hvem, som vil høre den, han kom!)
»Vel er Grovsmeden Jens
For al Undskyldning læns,
Og her for Retten selv bekiendte,
Han Anders Pedersen til Evigheden sendte;
Men da i vores Bye en Smed vi ikkun have,
Jeg maatte være reent af Lave,
Ifald jeg vilde see ham død.
Men her er to, som bager Brød.«

»Thi kiender jeg for Ret:
Den ældste Bager skal undgielde det,
Og for det skedte Mord med Liv for Liv bør bøde,
Til velfortiente Straf for sig
Og ligesindede til Afskye og til Skræk«

Den Bager græd Guds jammerlig,
Da man ham førte væk.

Moral.

Beredt til Døden altid vær !
Den kommer, naar du mindst den tænker nær.

DEN SANDE DRØM.

Effodiuntur op es, irritamenta malorum.

Der var tre friske Fyrer,
Som søgte Eventyrer;
Thi Nød og Ladhed jaged' dem
Fra fattig Hiem.

91

92 De gik en Fierdingvei til Fods;
Da mødte dem en Flod.
De i en Maade stoed,
Da de saae ingen Baad.
Her dyre vare gode Raad.
For dem var Bagatel at røve
En andens Gods.
Dog at fortælle det vi ei behøve.
Men her var intet Gods. Tilsidst faaer Jesper Øie
(Den ene hedte saa)
Paa Baad, som noget henne laae.
Han raabte hoppende og kaad:
»Hei ! Funtus ! Folk I nu seer jeg Baad.«

Men jeg at sige har forglemt,
At Reisen var bestemt
Til Rigets Hovedstad.
(De store Stæder har, jeg veed ei hvad,
Som Skiælmen gjerne lide gad.)

De ikke sene var i deres Gang,
I Baaden sprang,
Trak Dræggen op.
(Saa kaldes, efter mine Tanker,
De Baades Anker.
Nu vel! det være kan det samme,
Om rette Navn jeg ikke skulde ramme.)

De roede saa, at Hesten i Gallop
Dem skulde maattet give efter.
De ^alt for stærkt anspendte deres Kræfter.
De snart blev ud af Stand
(Saa gaaer det dem, som alt for heftig ile)
Til Stad at naae; de søgte nærmest; Land
For matte Lemmer der at hvile.
De en udgravet Høi strax^ved Ankomsten fandt,
Og i den Høi saa tungt et:Skryn,
At alle ønskede: O ! gid den Skat var min!
To af dem dumme var' som Fisk,
Men Jesper var polisk.
Der taltes om tre lige Dele;
Men Jesper lurede lumsk paa det Hele.
»Hør,« sagde han, »det Skryn, vi fandt,
Tilhører den, som drømmer sandt!
Vi dog anvende maa en liden Stund,
Til Vederqvægelse at tage os en Blund.
Om alle tre vi Sandhed drømme,
93 Har Skiæbnen vildet dømme
Hver af os til en lige Part.«
De to samtykte snart.
De tænkte saa:
»Det kan man nok indgaae;

Hvad vi har drømt, har ingen kundet høre.
Man let kan sande Drømme gjøre.«

Paa Bredden de, i Baaden Jesper laae.

En Times Tid gik der nok hen,
Før de omtalte to opvaagnede igjen.
De vilde strax en Sammenligning gjøre.
For sandest Drøm at høre.
Den ene havde drømt, at hvidt var ikke sort.
Den anden: Vinteren drev Sommer bort.
De nu min Jesper savne,
Og Baaden med.
Fra Landet fire Favne
Han havde kastet Anker ned
Og laae i Roelighed
Der Skrinet at opdirke.
De andres Skiældsord ei, og ei Forbandelser
Paa trygge Jesper virke.'
Han trolig blev Arbeidet ved.
Han raabte kun i Land: »min Drøm er nok den rette,
Jeg drømte, jeg bortførte dette«
(Og viiste dem sit Skrin),
»Min Drøm er slagen artig ind.«
Omsider Skrinet aabnet er,
Og Jesper fandt, hvad I knap mene,
Sex vakre Kampestene.
Slig Seddel laae derved: Herr Finder ! med Forlov,
Du er, hvad før jeg var,
Som grov,
En Nar.

PRUTNINGEN.

Den Vilde haver havt til Lov
Kun sin Natur,
Den var saa vild, som han, og puur;
Hos ham ei Tyverie blev nævnet og ei Rov.
94 Hvor hver til alt har lige Ret;
Hvo stærkest er, erholder det,
Han troer, han kan behøve.
Han taer med Magt, han dog ei siges kan at røve.
Hvad han erobret har, med Ret han kalder sit;
Men er du stærkere, og er med Lysten
Hans Gods at faae, saa er det dit
Fra Øjeblikket af, at du har vundet Dysten.

Her gaaer det vel bedrøveligen til;
Men Vildes Tid jeg ei tilbage ønske vil;
Fordi jeg levede da vist nok endnu værre,
Thi jeg er svag, o Herre!
Men kiender mangen stærk, skjønt sulten Goliath,
Som blant de Vilde nok gad være sat.

Men nu til vore bedre Sæder.
Vor Lov ei end den fattigste tilstæder,
Sin Næstes tunge Pung at gribe i.

Det faaer strax Navn af Tyveri,
Og er det kiendt for grovt, saa "veed den søde Gud,
Man Straffen ei kan holde ud.
Det kunde heller ikke den, som jeg nu mælder om.
Han vovede saa dybt og tit at gribe,
At han fik saadan Dom:
Hamp skal hans Hals indknibe.
(Hr. Læser! Notabene,
Jeg fuldt og fast tør mene,
Den Dommer lidt poetisk var,
Thi Snæv deraf hans Dom vist har.)

Kort: Hamp dens Hals indkneb,
Som dybt og tit i Pungen greb.

Nu tænker nok enhver om mig: du arme Synder I
Dit Stykke alt er endt, dit Blad ei fyldes heelt.
Men weitgefehlt.
Nu Piesen først begynder.

Den Tyv, som blev, som mældt, fordømt i Poesie,
I Prosa man opklynger;
Thi ved slig Leilighed ei Mestermannen synger.
Han under Arbeid' sang maaskee, den Tømmermand,
Som bragte Bygningen i Stand,
Hvis Tag var saa fatalt,
I øvrigt luftig overalt.
Snart alting var forbi;
95 Den Ting, som Tyven hængte i,
Betalt den Tømmermand forlanger.
Bormester med ham pranger. *)
»Tør I forlange vel
En saadan Sum for saadan Bagatel ?«
»Velbaarneste Bormester!
Naar Træet er betalt, mig knap en Daler rester.«
»Ja reste her og reste der!
Jeg veed hos Haandverksfolk hvorledes Brugen er.
Mod Afslag af to femte Dele,
De faaer endda ret godt betalt det hele.«
»Skal mig den Ære vederfare,
(Bevar os fra en Ting saa slem!)
At bygge nogentid en saadan Ting til Dem,
Jeg Boet mindste Døit ei kunde spare.
Kan De nu selv indsee,
Jeg taer det paa det knappest.«

Moral.

For Galger aldrig meer du fordre maae af Næster,
End hvad du fordre vil for Dito til Bormester.

SANCT SEBASTIAN.

Qvæ quibus antiferam?

Hver Konstner har sit Sprog,
Hvorpaa Ukyndighed ei bliver klog.
En Billedhugger og en Maler
For Mængden tit det Labelænske**) taler;
Og et Beviis derpaa
Vi strax vil faae. -

Krig, allermeest Krig i Religionen,
For Landet farlig er.

En Landsbye laae Paris paa fire Mile nær,
Den hellige Sebastian for samme var Patronen.

* *
-- 96

De saa benævnte Hugenotter
I en indbyrdes Krig
For Arm og Hoved denne blotter.
(Det var en Daarlighed, som ingen gjorde rig.
Jeg elsker Fred,
Og synes, Krig er altid Daarlighed.
Maaskee, jeg syntes Krig var meere herlig,
Ifald jeg var saa kiek, som jeg vil være ærlig.)

Men nu igien til Sanct Sebastian.
Til Byen kom en vakker Præstemand;
Sin Menighed den Mand tiltalte saa:
»Et Indskud, Børn! hver af os giøre maae,
For i Paris at faae af Træe en smuk Person,
I Stedet for vor nu lemlæstede Patron;
Den jammerlig har'alt for længe staaet.«
De samtlige indgik, hvad dem blev foreslaaet.
Tre smukke Bondemænd blev' sendt med Commission,
At skafTe deres Bye en splinter ny Patron.
Nøagtigt Maal, for Reisen,*) dem blev givet
Paa Hoved, Arme, Been og Livet.

Dermed forsynede, de til Paris da foer',
En Billedhugger fandt, fortalte ham, hvor stor
Den Helgen skulde være,
Som maatte fordums Tid en Martyrkrone bære.
»Det er altsammen godt,« saa Manden svarede;
»Men siger, hvad det være skal:
En Martyr død, en Martyr levende ?«
Han meente, om de vilde,
Han skulde ham som lidende afbilde,
Hvad heller, som af Piinsler allerede død.
Det Sprog forstod de Bønder sig ei paa.
Forvirrede de paa hinanden saae.
Dem nøie alt var foreskrevet,
Kun denne Post, det dem fortrød,
Den udeladt var blevet,
Om paa et Menneske i Live,
Om paa et dødt de skulde Ordre give.
Beslutning her var vanskelig og slem.
Med uforrettet Sag de nødig reiste hjem.
Til sidst voteerte d ø d de T o af dem;
Men levende voteerte Jeppe.
I hele Byen var der neppe
En saa fornøftig Mand.

* 97

Hør Prøve nu paa hans Forstand.
»I taabelige Klodser!«

Saa brød han ud, »voterede som Tosser.
Sæt, at ham levende vor Bye ei have vilde :
Nu vel,
Saa slaae vi ham ihjel.«
Den Mands Partie sig Begge sloge til.

DEN BEKYMREDE MODER.

Af flint udførte Laster
En dydig selv kan lee.
Hvo som et Paradox min Satz forkaster, *
Han her i den skal Rimelighed see.

Engang en Kone var, som trængte høit til Brænde,
Men Penge var der ei.
(Det kan den beste hænde,)
Hun frøs, og vilde laant, men overalt fik nei.
Hun Dag og Nat studerte,
Et Indfald fik, det at udføre resolverte.

En Kaabe havde hun, kun ringe af Værdie;
(Men ringe Ting i Mæsters Vold kostbare bliver.)
Den Kaabe svøber hun sig i,
Og til en Kræmmer sig begiver.
Og sagde saa: »jeg er hidsendt
Fra Skolemester Bent.«

(Mærk vel! han var ei Skolemester mere.
Ved mægtig Arv han saae sit Boe sig saa formere,
At han for længst sin Afsked tæg.
Af rige Skolemester Navn beholdt han dog,
For Resten havde Ord for glubsk at være klog.)

»Han beder,« blev hun ved, »at De mig vil levere
To Stykker Triumphant,*) to eller flere,
Som man kan vælge blant;
Faer Bent vil vise sig galant,
Og til sin Datter, som med første Brud skal være,

* 98

Fuld Bryllups Puds forære.
Om Deres Dræng maae følges med,
Saa skal De strax ved ham faae fuld Besked
Og Penge strax.c< - »Han kiøbte her saa tidt,
Jeg veed, han tager aldrig paa Kredit.
Kom, Jens, tag det, og følg med den Madame« -
»Madam? Gud bædre mig!« - »Nu, det jo er det samme.
Madame eller Moer,
Forskiellen er ei stor.
Jeg den for fornemst priser,
Som mod mig stedse sig som ærlig viser,
Og saa har viist sig Bent;
Jeg venter lige Dyd hos den, han mig har sendt.«
Hun med et Smiil for gode Tanker takker,
Og sig med Jens og Tøi paa Døren pakker,
Paa Veien lader sig vel underrette om,
Hvor dyr hver Alen kom,

Og meer, som Jens troskyldig gjør.
De kom, og bankede paa Bentes Dør.
»Kom ind.« - Hun Drængen spør:
»Vil han, min lille Faer! her uden for lidt vente,
Imens jeg skal den gamles Svar indhente,
Og Jomfruens, om hvad dem best anstaaer.«
»Ja gaae hun, Moer!« var Drængens Svar.
Hun fra ham Tøiet taer,
Og gaaer. Strax fik hun Bent i Tale,
For hvilken hun med Graad begyndte at afmale,
Hvor stor en Hiertesorg hun havde af sin Søn,
Som ikke bedre blev ved Straf, ei heller Bøn,
Men stedse sig i Liderlighed sølte,
At hendes Hierte tidt som Knivsting følte,
Naar han halvnøgen kom med Spillebrødre hiem,
Og i sit Ruus omfavned' dem,
Som ham ved Penge og ved Klæder skilte,
Saae hendes Graad, og smilte,
At han tidt fund en blev paa Steder,
Hvor Dyden græder,
At han for Tyverie
Var ikke gandske fri,
At han sin Moder har saa tidt forbandet,
At han halstarrig var, med meget andet.
»De er,« saa sagde hun, »ærværdige Hr. Bent!
For Viisdom og for Klogskab saa bekiendt,
At jeg derpaa tør stole,
Ifald han blive kan omvendt,
Saa blev han det, naar De ham tog i Skole.«
Den Tale, syntes Bent,

99

100 Var ikke ilde endt,
Tog lærd Magister-Mine paa,
Og s varte saa :
»Ja Moer! jeg har urost, kureret somme;
Lad hun kun Drængen til mig komme« -
(Han venter uden for, og vil forbaust vist see,
Hvad er hans Ærinde.)
Hun sagde tusind Tak for herlig Trøst, hun fik,
Og gik.
Til Drængen sagde hun: »gaae ind til denne Herre,
Tal med ham selv!« Han gik, for ham desværre.
Hun lukke d' Døren for ham op,
Gav Vink til Bent, og gik igien.
Da hun kom uden for, hun gik ei meer, men fiøi
Med Drængens Tøi
Til sikker Bagsal hen.

Jeg dig behøver ei at sige, vil jeg haabe,
At Tøiet immer laae skiult under gavnlige Kaabe.
Og hermed Kiellingen og Kaabe Afsked faaer.

Ved Døren Drængen i Forventning staaer,
Bent op og ned paa Gulvet gaaer,
For at studere ud en Præken fuld af Klem.
Da han nu færdig var, han myndig satte sig,
Og tog til Ords: »Du liderlige Fugl, kom frem!
Du Tyveknægt,
Du vakker Ære gjør din Slægt,
Du Fyldebeest!
Din stakkels Moder allermeest,
Du Spillefugl, som hende skiller
Ved -« Manden blev saa ved et stivt Qvarteer.
(Jeg af hans Tale ei anfører meer,
End Slutningen.)
»Din Moder selv har Skyld, du Skurk har hende bandet,

Og ei hudflettet er? jeg skulde viist dig andet«

Man let sig forestiller,
Hvor Drængen, skjønt han mangled' ikke Mod,
Forbaust ved slige Complimenter stod.
Til sidst, da Veiret Bent forgik,
Han Tiid et Ord at tale fik,
Og det bestod heri:
»Ravryskend' gal er I.
Giv mig Beskeed, saa gaaer jeg væk.«
»Du driller mig? jeg veed, at du er fræk;
Men kast til denne Krog et gunstigt Øie hen!
101 (Han pegte paa sin Stok) der staaer min gode Ven,
Tør du vel vove Dyst med den?« -
»Jeg slaaer min Siæl igien.«
Af Drængens Mund knap
Ordet slap,
Før Bent ham gav et vældigt Rap.
En Jerenalen Drængen bar,
Som Moralisten bragte Svar.
Kort: Svar paa Svar, Tiltale paa Tiltale
Vedvarede, til Bent til Gulvet maatte dale.
Af uligt Væрге der han tung Valet modtog.
Da Drængen havde nu lidt pustet ud,
Han saa udbrød: »Du gamle Stær! du sender
Om Triumphant til Hosbond Bud,
Og naar jeg bringer det, du liderligen skiænder,
Og prygle vil, tael! tael!
Siig, om du mærke kan, at du ei meer er gal?
Du var det, det er vist, men blir vel ei herefter;
Thi, til at banke løse Skruer i,
Jeg priser denne Alens Kræfter.
Der ligger du en kiøn!
Tilpas ! du fik din velfortiente Løn.«

Hvad flere Ord der faldt, vi springe vil forbi.
Nok, at til sidst hinanden de forstode.
Du gietter let, hvordan de begge blev til Mode.
Som Lynild Drængen foer,
Skjønt han af sidste Slag endnu udmattet var,
Om mueligt, at faae Spor
Paa sin selv giorte Moer,
Og Hosbonds Tøi igien.
Jomen!

Hvor gik det Bent? mig spørger du.
Han ligger sandeligen syg endnu.
Den Trøst dog Doctorne ham give:
Det staaer til Live.
Og Drængen da? Som ham
Man narre kan den klogeste.
Den Kræmmer holdt for Skam,
Forladelse at nægte ham.

Moral.

Spørg, før du lover Fædre
At gjøre deres Søn
102 Ved Prygl og Skiildsord bedre:
Hvor stor er jeres Søn?

SØDGRØD FOR VANDGRØD, OG VANDGRØD FOR SØDGRØD.

I Fordums Tid gik Troe vel vidt,
(Nu leider! somme troe vel lidt)
I Fordums Tid en Mand, hvis Navn jeg her fortier,
Stor Elsker af smaae Pudserier,
Han for et Aar
Sig havde kjøbt en Gaard.
Og, hvad han ikke vidste før,
Saae, i hans Brendeskuur der var en Dør.
Nysgierrig for at lære,
Hvad udenfor der kunde være,
Han bruger Dirik, Hovednøgel, hvad han har,
Saa længe og saa vel, at Døren aabnet var.
Hvad fant han udenfor?
Sin Naboes Gaard.
Der finder han for godt lidt at spadsere,
Men Mennesker faaer ikke Øie paa,
Til Kjøkkenet seer Døren aaben staae,
Gaaer ind, og der ed Øie faaer paa fleere
(At sige Mennesker), men paa en Gryde Grød,
Grød kogt i Vand, den kaprer han,
Paa egen Skorsteen sætter den i Land,
Hvor ogsaa kogtes Grød, men Notabene sød;
Den bragte han igien. Uegennyttigt Bytte!
(Han, som du seer, stial ei for Nytte.)

Af Alderdoms Historien
Jeg først anmærker lidt, saa kommer jeg igien.

Hver Oldemoder har havt eens Unode,
(Kan troe, hver Alder har sin Mode)
De troede, (lee dig nu ihiel)
At Toilettet var en Bagatel.
De troede, (lee igien, ifald du før ei sprak)
Det gammeldags hensovne Pak,
At det var Konens Pligt (jeg knap det sige gad)
At lave sin og Mandens Mad.
103 I Himlen takke maae, vor gyldne Tids Matroner!
For jer er Spilleværk at være Koner,
Ja schöne Spilleværk.

Jeg kommen er igien. Min Læser ! mærk:
Den lystige omtaltes Kone
Var stemt i gammeldags, da Modens, Tone;
Sin Gryde Grød hun selv paa Krogen hang,
Og hendes Pige vidste ei engang,
Om den med Mælk var lavet eller Vand.
Sligt fik hun stedse see først, naar hun retted' an.
Den Nabokone var af samme Dei.
Tolv Klokken slaauer, de begge Steds anretter.
Den Gang paa ulig Tid at spise brugtes ei.
Skielmsmæster gaaer sin Vei.
»Børn! jer til Bords kun setter,
Jeg kommer strax igien.«
Og dermed til sin Nabo hen.
Paa Gulvet knap han fløtted' Fod,
Før søde Grød paa Bordet stoed.
Husmoderen først bliver vaer,

At hendes Grød Forandring faaet har.
Den Pige spørges ad,
Om hun har kommet Mælk i deres Mad,
Hun svoer paa: nei.
Hvad her blev for en Hurlumhei,
Beskrive ikke kan, og ei beskriver jeg.
Min Helt den standsede, og saa tiltalte dem:
»At Himlen ynder jer, vi see af det Mirakel,
Mælk bædre er end Vand.
Til Lykke! jeg gaaer hiem.«
Hans Meening tog de an.
Han gik, og fandt i Graad Vandgrødet Stakkel,
Som saa brød ud: »gid Fanden tage Fanden I
Den Gast, og ingen anden,
Har gjort mig Grøden sort,
Og stiaalet Mælken bort.«
Til Skaalen Manden langer,
Paa halve Vei hans Haand hun fanger.
»Af dette Fad har Satan spiist; for Skam!
Jeg veed, du spiser dog ei Grød med ham?«
Da Hunger gjorde ham mæt af en tom Pl aiser,
Han i Uvidenhed dem lod ei blive meer.

104

TYCHO BRAHES DAG.

I

En Mand gik ud en Morgen,

(Jeg er dig ikke Borgen,
At han skal komme hiem igien,
Saa glad, som han gik ud, min Ven!)

Det første Uhæld, som ham mødte,
Var, at paa Creditor han stødte,
Som ham tiltalte saa: »I galonerte Spark!
Betal mig mine tyve Mark!«
Spark s varte : »jeg har mafoi ingen.«
»Nu vel! til Pant da giv mig Ringen I
Betale Giæld gjør større Ære
End, som Giældbunden, Ring at bæere«
Et cetera.

Hvor han tog al den Ramse fra,
Hvormed han piinte skramererte Mand,*)
Gaaer over min Forstand.

En Lommetyv sidst i Samtalen kommer,
Og nærmer sig de. guldbeslagne Lommer,
Hvori han troer, der huses Skat;
Men faaer kun et Tørklæde fat,
Tørklæde vel af Rang, men virkelig en Pialt.

Paa Tyven Hovedet blev galt,
Da han blev vaer en Fangst saa ringe,
Han strax besluttede den Eieren at bringe
Igien.
»Hør,« sagde han til ham, »min kiere Ven!
Det Dem vist gavne vil, om De vil følges med.«
De gik. Saasnart de var paa eensomt Sted,
Han ham tiltalte saa: »Hør, du forgyldte Drog!
Har du honette Folk for Nar?
Hvor tør du for en Pialt forgyldte Skildt udsætte?
Jeg for min Møie har kun vundet dette.«
(Den stiaalne Lap han op af Lommen tog)
»Der har du Rente af din Kapital!«
(Og Renten Ørefigen var)

*
— 105
106

»Hav Folk for Nar en anden Gang!
Der Hovedstolen er, der er din Klud.
Gaae nu med Gud I«

Den Spidsbub gik sin Vei, og loe og sang.

»Nei nu er Verden alt for gal,«
Var Sparkes Ord. »Jeg har nok hørt, man stial,
Men stiele først, og siden slaae,
Mig synes over Grændser gaae.
Din Slyngel! Gid du Rentes Rente faae
Af dem, du nys mig nødte paa!«

Hvorfor slog Manden ei igien? -
Han var den svageste, min Ven I

Han til sin Boelig sig begiver,
Der tænker han mod Viderværdighed
At finde sikkert Sted;
Han det ei fandt.
Læs, hvad jeg meere skriver,
Og døm, om jeg ei siger sandt I
Han knap sit Huus i Sigte fik.
Før ham en Mand i Møde gik,
Som fra hans Huus i Øieblikket kom,
Og spurgte om - og mange Gange om,
Han vilde denne Fleskeskinke Idøbe.
(Som stiaalen var, og for sig ei at røbe.
Thi Manden selv var Eieren,
Han vilde ham paanøde den.)
Den Mand han tænkte saa: Den, som kan Skinker bæce
Og sælge dem, en Tyv maae være.
Han svarte ham: »jeg stæler
Ei, og ikke hæler.« -

End om du først at vide fik
I næste Blad, hvordan det gik?

Min Mand var ei i godt Humeur;
For af hvad Aarsag selv du Regnskab gjør.
Saa meget er nu vist,
Han meere bitter blev tilsidst:
»Hør Lymrnel! bryd mig ei! en Tyv du er,
Og jeg ei køber Tyvekoster.« -
»At sælge den mig Ordre gav min Moster.
107 Og I tør tyvte mig? Jeg spille skal med Jer.« -
»Nu, ei saa hidsig, kiere Broer!
(Den Mand han tænkte, jeg mig nok forløb,
Og strax gav bedre Kiøb.)

»Der mellem Folk jo falde kan et Ord,
Jeg, sandt at sige, er i meget slet Humeur
For visse Ting, mig hendte før.
Du maae saa haard ei være!
Den ene Kristen maae med anden overbære;
En større Side Flesk jeg har desuden
End den du mig har buden.« -
»Jeg vædde vil en Pæl, at den er ei saa stor.«
»Ja Top!« var Mandens Ord,
Han dermed op paa Loftet foer,
Og ingen Skinke fandt.
Den var - han giet te d' hvor,
Paa den Strandesels Ryg;*) han gietted' sandt,
Løb som en Lynild ned ad Trappen,
Og vilde napp'en;
Men leider dessen! kom for seent.
Han blev forbittret, det er reent.
Forbittret blev; men blev det endnu meer,
Da han uventet saae i Sængeskammer fleer
End Konen,
Og fulde Sikkerhed paa Kronen,
Og hængte sig.
Sligt mig
Kan aldrig arrivere,
Og dig maaskee ei heller.

Jeg ikke meer fortæller.

Om til Husværelse der nogen af os trængte,
Jeg troer dog knap, at vi os hængte.

Moral.

Skield aldrig nogen ud for Tyv!
Ham heller kald en ærlig Mand, og lyv;
Og saa dig aldrig hæng,
Naar du seer en formegen i din Sæng.
Mærk: Mennisker vi ere alle.
De Koner kan, selv Mænd kan falde.
Om i mit Lod det skulde falde
At see en Kone elskelig
Jeg troer, par Dieu, jeg ikke hængte mig;

* - 108

Og hængte jeg mig, var
Jeg vist en Nar.
Paa anden Viis jeg nok vil døe.

Den salig Herre la Fontaine
Som jeg den Satz forsvaret har:
At den som elsktes ei allene,
Derfor uhældig dog ei var.
Hans Ord jeg sige vil paa Dansk
For dem, som ei kan lide Fransk,
»Veed du din Kones Amouretter,
Da er den Sag en Bagatel;
Naar at du veed dem ei, jeg sætter,
Det intet er, hver fatter vel.«
Escarmentado drog al Verden om,*)
Og da han hiem omsider kom,

Han det ved lang Erfarenhed og R eiser vandt,
At han Lyksaligheden fandt
Ved i det Laug at leve,
Hvorfor saa mange bæve.
Nu har jeg viist heel tydelig,
Man ei for sligt bør hænge sig.

Nu vil jeg kiere Læser see,
Om jeg af den Historie,
Som du har lært, kan fleere
Moraler distillere:
Naar du med Creditor skal tale,
Som du med Penge maae betale,
Vogt dig for Folk, som byde Fordom trods,
Som lure mindre paa din Snak end paa dit Gods,
Og om det skulde hænde sig,
Du Pialt for Tørklæd bar hos dig,
For Ørefigen ei at faae,
Da Tete a Tete med Tyv undgaae!

DET ÆDELMODIGE TILBUD.

Naar man forøder alt paa andre og paa sig,
Man bliver modsat Ting af riig;
Den Sag er rimelig.

* 109

Der var en ødsel Mand, som satte til sit Gods,
Dog siden, Fattigdom til Trods,
Sad glad ved fremmed Bord, og valgte sig det bedste;
Hans før det bedste var, og mange Snyltegieste
Godt Maaltid Mad hos ham tog ind.
Han tænkte ved sig selv: see nu er Turen min,
Og som han tænkte, saa det gik,
I tvende Aar »velkommen vær U
Han fik.
Men siden fik et koldt: »see er De der!«
End ogsaa naar han først sig havde ladet mælde.

Han sagde ved sig selv: jeg seer, velkommen vær!
I denne Bye er død af Ælde.
Ja, vi skal alle døe, naar vores Tid er omme;
Men jeg ei hungrig vente vil
Paa Dødens Komme.
Ei Sult maae gives Skyld, at jeg ei meer er til.
Her er man meer ei hospital,
Jeg Vennerne paa Landet prøve skal.
Han holdt sit Ord; hver Herremand, han kiendte,
Fik lære kiende Mandens Appetit,
Og naar han saae, een syntes, at det gik for vidt,
Han til hans Naboe sig henvendte.
Han gik i Maaneder, han gik i fem,
Og mæt blev han i alle dem.

Hvad under Maanen er, har ingen Varighed.
Velkommen vær!
Forsvandt og her.

Min Helt sig maatte see om anden Lejlighed.
Han tænkte saa:
Du maae
Igien til Byen vandre;
Fem Maaneder maaskee har kundet den forandre.
{Forstaae ham! Vennerne i den.)
Hans Gisning rigtig var, thi da han kom igien,
Hver kappedes, ham høflig at begægne,
Og vær velkommen fløi imod ham allevegne.
Men hør! hvad ham forinden hendte.
Han paa en Miil nær Byen kom,
Og i Uvished om,
Hvad der han kunde vente,
Men vel forvisset om, han trængte høit til Mad,
Blev han en Lystgaard vaer, seer Røg, og bliver glad.
Snu i den Bondebye, ved hvilken Gaarden laae,
Han søger først fuld Underretning faae
110 Om Mandens Karakter med andet meere.
Den fik han. Og hvad sidst han vide faaer.
Ham overmaade vel anstaaer:
»Han gierrig er og nidsk; men det er ogsaa sandt,
Naar han et Gilde gjør, saa gjør han det galant.
Han gjør kuns eet hvert Aar;
I Dag er just den Dag han vil traktere.«
Naar der paa Gaarden var sædvanlig Spisetid,
Han vide fik, og sig begiver did
Til samme Klokkeslæt. Den Tiener sig udlod,
At Herren færdig stod
Til Bords at gaae,
Saa han ham vilde knap i Tale faae.
»Det er,« var Mandens Svar,
»En vigtig Sag, jeg ham at forebringe har.«
Han derpaa bliver mældt og indladt strax.
»Min Herre (sagde han) ti Tusinde Rixdaler
Fortiener De, naar De befaler;
Men det vidtløftig er at tale om.
Jeg seer, at det er saa til Dags,
At De til Bords skal gaae;
Jeg vil spadsere lidt og komme saa
Igien.«
»Nei vist, min kier e Ven!
Bliv her, og spiis med os!« Han blev,
Og Tiden ørkesløs ved Bordet ei fordrev.
Alting en Ende faaer, saa fik det Maaltid og.
Den Vert tog fremmed Giest hen i en Krog,
Og sagde: »søde Faer !
Sii§ mig nu, hvad det var.«
»Hør! (svarte han) jeg veed, jer ældste Datter fek
I Medgift tyve Tusind Daler;
Den yngste ægter jeg i dette Øseblink,
Naar De mig Ti betaler,
Det er ti Tusind Daler reen Profit«
Den Vert først studser lidt.
Men siden brød han ud i hæftig Monolog,
Hans fyndige og varme Sprog
Og Komplimenterne med meere
Jeg gider ikke repetere.

Istemme Sørgetone
For sin hensovne salig Kone,
Det gjør en Bonde, det gjør vi.
Forskiellen kun bestaaer deri:
Han taabelig for ramme Alvor græder,
Og vi, for ei at støde an mod kiønne Sæder.

(At det med Enkers Graad er ligedan bevendt,
Især naar de er unge,
Os noksom er bekiendt.)

Jeg om en Bondemand vil Siunge.
Hans Egtefælle sov
Den Søvn, hvoraf man her
Ei meere vækket er,
Det er paa andet Sprog,
Hun ind i Evigheden drog;
Og for at gjøre mig end meere tydelig,
Viid: hendes Krop og Siel, de separerte sig,
Og separeret blev ved denne Leilighed
Fra hende Manden med.
Saasart han saae sig uden
Sædvanlig Sengekamerat,
Begyndtes der en Graad og Tuden,
Og Sorgen aldrig holdt Sabbat.
Om Natten drømmende, og vaagende om Dagen,
Han græd for Egtemagen,
Ei græd som den Fornemme,
Der, for Anstændighed,
Til rette Tid og Stod,
En Taare veed at giemme;
Men som uslebne Bønderfolk.
Hans Graad var rørte Hiertes Tolk.
Hver Mand i Byen Enkemanden yndte,
Med Pose fuld af Trøst sig til ham skyndte ;
Thi han var from, og han var riig.
(Det sidste trak fornemmelig)
En sagde : »søde Faer!
Til Døde som en Nar
Dig ikke græm!
Din salig Kone, som er død,
Ei ved din Graad til Livet kaldes frem.
Jeg er til fire kiønne Piger Fader;
112 At de er dydige, enhver dem lader.
Det koster dig et Ord; vælg, hvem du vil af dem!«
Men Patienten sig undskyldte,
Og sagde, at hans Bryst kun Sorg opfyldte,
Og at stor Synd det var, et Hierte, som var deelt,
At byde den, som man det skyldte heelt.
For Resten mange Tak han sagde ham, som bød.
Ham lige Tilbud gjør hver voxen Piges Fader;
Men fra sit Forsæt han sig ikke rokke lader.
»Maaskee sig aldrig rokke lod?«
Jo men lod han tilsidst sig rokke.
Vi Mennesker er' ikke Stokke.
Og Tid paa heftigst Sorg kan raade Bod.
Hans Frierie han ei besværligt fandt,
Han havde nok at vælge blandt.
Han pegte kun paa een,
Strax var hun hans, den Sag var reen.
Han lever lykkelig i nye Egtestand,
Og glemmer, at han var, kun husker, han e r Mand.

Alt dette er kun et Præludium;
Min Hovedsag er at fortælle Publicum
En snurrig Observation,

Som ved en Leilighed blev giort af vor Person.

Selvbuden Død ham røvede hans beste Koe;
Han var eenfoldig nok, den Stakkel, til at troe,
Man skulde kappes om hans Tab ham at oprette,
Som da han mistede sin salig Mette.
Men M e t t e r var der nok, som man heel gjerne saae
I fremmed Vold. Af Kiør der var kun faa.
Han længe ventede, og skuffet saae sit Haab,
Hvorpaa han ærgerlig udbrød i dette Raab:
»Blandt dette underlige Folkefærd
Jeg seer, man holder Koe langt meer end Datter værd.«

Moral.

En Koe med Rente dig for Foer gjør Gavn igien,
Jeg undres ikke paa, du vil beholde den;
Men af en Datter du ei anden Indkomst har
End et bekosteligt: »O! vær saa god min Faer!
Du ønsker, (man deri dig ei fortænke kan)
Det snart forvandlet blev til: vær saa god min Mand!

Hvad heraf læres, deler sig i to :
Skil dig ved Datteren! behold din Koe!

113

DEN JYDSKE KAVALLEER.

En Jyde var - (maaskee
Du dig alt laver til at lee;
Men, søde Siæl! betænk, at vi desværre
Er alle Jyder for vor Herre.)
En« Jyde var, som kiøbte sig to Skoe,
Een til hver Fod, man skulde troe.
Nei, for det første ei, han bar dem paa en Stok,
Skiønt han behøved' nok
At væbne Fødderne med dem
Mod steenrig Vei, som førte til hans Hiem;
Thi han klareret var i Bye,
Og sig til Hiemmet skulde tye.
Han paa sin Reise fik .
En Hoben Kamerater,
Som næsten sprak af Latter,
Da de fik see, at han barfodet gik,
Mod kloge Folkes Skik,
Med Skoe, imellem Gruus og Steen.
»Hør, Landsmand!« raabte en,
»Om alle Folk, som du, bar deres Skoe paa Kieppe,
Skomagere her fandtes neppe.
Vær ingen Nar,

At gaae paa saadan Vei med Foden bar !«
»Hør!« var Barfodens Svar,
»De mig en god Rigsdaler kostet har,
Og om paa saadan Vei jeg tog dem paa,
Hvad havde jeg for min Rigsdaler saa?
Nei, jeg blandt Byemænd, Sødskende og Fædre
Mig vil med Nyt fra Staden hædre.
En Skoe, naar den er halv opslidt,
Kun hædrer lidt.«
En svarte: »Bedre er, i brugte Skoe
At bringe hele Fødder hiem,
End med en saaret Fod, maaskee med begge to,
I splinternye Skoe
For Slægt og Venner hinke, frem.«
Den Jyde sagde nei, de andre sagde jo,
En Times Tid gik væk med Contra og med Pro,
Og (som er ikke nyt
I lærd Dispyt)
Hver Part beholdt sin Troe:
Beständig dinglede paa Kiep de Hæders Skoe.
Saa længe blev de ved om Skoe og Fod at snakke,
114 Indtil de snakked' sig frem til en Bakke,
Som stenet var og brat.

Den forrige Diskours Godnat I

De sig paa Brinken satte,
Beundrede Naturens Skatte.
Om majestætisk Héi, om underlagte Dale,
Hvis Blomster Glæden male,
Hver talte paa sin Viis; kun Mikkel intet snakker,
Men lumsk studerer paa en Streg, som ei var vakker.
»Hør I« sagde kan, »du Jyllands Søn I
Hvis du gesvindtere end jeg kan naae
Til Bakkens Ende, skal du faae
Mit sidste Smørrebrød til Løn.
Du smidig, uden Skoe, naturligviis
Bør vinde Priis ;
Jeg desuagtet vover det;
Thi, mellem os, jeg er alt mæt,
Og det vil ikke vare længe,
Før vi skal komme der, hvor vi faaer Mad for Penge,
Og dem har jeg.«
Den Jyde tænkte saa: man ei
Faaer Smørrebrød for bedre Kiøb.
Han sine Skoe en anden gav at bære,
Og sagde: »Top! jeg løber !« og han løb.
Gud bedre ham saa sandt!
Af trædte Steen den skarpe Kant
Vei giennem Kiød til bare Benet fandt.
De Kamerater sig ved Barfods Straf fornøie.
Du tænker nok, han græd, nei tvertimod han loe,
Og Glæden tindrede i hvert hans Øie
{Vil sige i dem begge to).
»Nu,« sagde han, »nu Himlen være lovet!« -
»Fordi din Fod fik denne dybe Kompliment?« -
»Ja iusternent,
Og ikke mine Skoe.
See ! vil I nu en andeli gang mig træ,
Om disse Skoe jeg havde vovet,
De skaaret var itu,
Og med Rigsdalers Tab en kiøn jeg stod da nu.«

Moral.

Medjyder ! seer, og Eder glæder:
En Jyde vover Fod for Hæder',

115

116

FELIX, QUEM FACIUNT ALIENA PERICULA CAUTUM!

En Jyde var - (Nei, det er sandt,
Saadan begyndte jeg forleden.
End om jeg en Forandring fandt,
Og satte cimbrisk Barn isteden?
Det er ét vakkert Ord.)

Var cimbrisk Barn -

(Jeg kunde gjerne sagt: der var et cimbrisk Barn.
Men skønnsom Læser! mig ei nægt,
At jo det første Udtryk Stempel bær
Af høie Stil hos Fordums Slægt,
Som tydskviis Barder nævnet er.)
Var cimbrisk Barn, som arved' lidt
Af Penge.
Hans Arv en Lærdom var, den hørte han saa tit
Og længe.

(Vi arve gavnlignst efter Fader,
Som os kiøn Lærdom efterlader.)

Den Lærdom, Jyden min af Fader fik, var den:
»Jeg raader dig, min Søn ! som Fader og som Ven,
At ingen Ting af Vigtighed
Du siger den, hvis Navn du ikke forud veed.
Jeg fælt er kommen an tre, fire Gange.
Bliv af min Skade klog, lad du dig ikke fange!«

At Sønnen sig ei fange lod,
Derpaa see et Beviis, om du har Lyst og Mod
At læse meer.
Den Fader dør, den Pøde groer.
Han husked' vel sin salig Faders Ord.
Hvad skeer?
Han ud engang paa Handel foer,
Og i en Kroe tog ind paa Veien,
Hvor rundt om en Kamin et Røgeselskab sad,
Og havde, (som ei ædelt Sprikvort lyder,)
Lidt paa Skalmeien.
At Ilden spruttet stærk, sig ingen derom bryder;
Thi Bacchus sorgløs gjør saavel som glad.
Lad Torden brøle, Havet bruse !

117 Det er kun Tidsfordriv, hvor Guden er til Huse,
Og her var han.
Kun ædru var min Mand.
Han ubemærkt sig satte ned ved Bordet,
Sad seig ved et Kruus 01, og mælede ei Ordet,
Før en Omstændighed ham vakte af sin Døs:
Blant dem, som ved Kaminen sad,
Een nys ankommen endnu frøs,
Og Kappen ei aftage gad;
Til ham gaaer Jydebarnet hen,
Og siger: »hør! hvad heder De, min Ven?« -
»Han er en Nar !« fik han til Svar igien.
Han nok engang det samme Spørgsmaal gjør,
Og faaer det samme Svar som før.
Den Mand ansaae ham for en næs vi is Piæs,
Som taabeligen vilde spøge,
Og blev saa rolig ved at røge.
Den jyske Fætter spør igien,
Og skraaler sig fast hæs:
»For alt, hvad Dem er kiært, jeg beder,
Fortæl mig, hvad De heder!«
Den anden svarte : »andre Løier!
Saa tosset Spøg'mig ei fornøier.« -
»Jeg beder nok engang, De sige Deres Navn.
Det er til Deres eget Gavn« -
»For dig at blive qvit, saa er mit Navn Johan« -
»Nu vel, saa viid, Johan!
Din Kappe er i Brand.«
Den anden saae sig om, og fandt,
At det var sandt.

Moral.

Ei, Læser! du kan troe, hvor det mig fryder,
Naar store Handlinger af Jyder
Jeg dig fortælle kan.

Kom en og viis os frem en udenlandsk Person,
Som med saa stræng Religion
Sin Faders Bud adlyder,
Som denne Mand.
Nei, skal man finde ham, man søge maae blant Jyder.

For Resten seer man af Johan,
Man i Utide tie kan.

FADER OG SØN, EEN MAND.

Cupido er en grusom Harselist,

For Spøg man ofte seer ham stile
Imod ældgamle Bryst nyeslebne Pile,
Og ei den saarede forunder mindste Frist,
Før af sit Pudserie han først har leet sig mæt.

Til Overfløddighed, jeg vil bevise det.

En gammel Enkemand i Fredens Bolig
(Med Ret han hedte saa) sad ganske rolig,
Og bad iblandt, iblandt sin Mages Tab begræd,
Indtil omtalte Dræng ham spøjte til Fortred,
Han skiød med ildrød Piil, strax Knarken brændte;
Men den, han brændte for, Cupido lispil sendte.

Cupido, vær ei saadan Nar,
Men lispil til, hvor den behøves, spar!
Med Pande, som dyb Rynke pryder,
Med sølvgraae Haar man Kulde let indskyder
I kiælne unge Pigers Bryst;
De brænde kun paa Skrømt iblandt af Vindelyst.
Saa tænkte ikke vor Dorinde
(Det var den Gamles Elsktes Navn);
Med ham var nok at vinde,
Men hun dog foretrak Fornøielse for Gavn.

»Fornøjelse er Gavn,« saa taler unge Pige.
Du har for saavidt Ret, jeg vil dig ei modsige,
Men hun som meere veed end du og jeg, Mama,
Mon hun med os istemmer Ja?
Mon din bedagede Papa?
Nei langt derfra-
Jeg Parentheser ender,
Gaaer flux til ham som brænder.
Han gjorde alt, hvad giøres kan,
For at faae slukt sit Hiertes Brand;
Men stedse uden Trøst tilbagevendte,
Og stærkere hver Dag den Synders Hierte brændte.
Halv i Fortvivlelse,
Af unge Skiælmere
Pudserligt Raad ham gives,
Hvorved hans Haab oplives.
»Hvor lidt endog,« de sagde, »Deres Aar
119 I Deres Skiønhed har gjort Skaar,
Man letteligen bliver vaer,
De yngre været har.
Maaskee Dorin, de De omsider vil behage,
Naar De en smule Kunst til Hielp vil tage.
Miss Fox, det sværger vi Dem til,
Skal skildre Dem*) saa ung De vil.
Hun veed at jævne net de Alderdommens Furer,
Og hendes Kunst de kræsenste belurer.**)
Ærværdige forlibte Ven!
Vil De benytte Dem af den?« -
»Ja men.«
Miss Fox blev strax til Manden skikket,
Og da hans Ansigt var opflikket,
Han til sin Dulcinta gaaer,
Sin Elskov ivrigen afmaler,
Og om tiltænkte Grunker taler.
Det Svar han faaer:
»Om alt for meget feil jeg ikke tager,
Om jeg seer ret, De er en Søn
Af den, som jeg behager,
Og som jeg Afslag gav paa lige Bøn.
Paa lige Maade det jeg Dem vil give:
I enlig Stand jeg stedse vil forblive.
Imellem Faderen og Søn

Desuden vilde stiftes Splid,
Om han, som først kom hid,
Sig skulde see udstukket af sin Søn.«

DET KOLDE BLOD.

Bebreid ei gunstige Natur,
Fordi for høi, for lav Statur
Fortræd dig volder undertiden:
Den træffe kan en stor, den træffe kan en lidtn,
Som du erfarer siden.

Der er en Folkeslægt,
Bekjendt af Guldets Vægt,

* *
-- 120

Salat, og Sindighed og Kulde,
Som Havet ei har slugt, men ofte skulde.

Der er en anden Folkefærd,
Som troer sig hele Verden værd,
Og at man ei dens Lige kan oplede.
Den ellers er bekjendt for Kiækhed og for Hede.
Med bedre Ord: for Mod
Og brændbart Blod.

Jeg leder Een af hver af dem
Paa Skuepladsen frem.
Hiin heder P i 11 e r,
Og denne Tom,
De sammen paa Parterre kom.
Jeg ingen Efterretning nitter,
I hvilken Stad.
Nok, at Tilskuerne ei sad.
Det af en Hændelse sig kom,
At P i 11 e r stod tæt for ved Tom.
Den P i 11 e r var saa bred, saa lang
Som Tom halvanden Gang,
Saa denne intet saae for sine Penge.
Han for ved sig ei taalte Risen længe.
»Hør,« sagde han, »Hr. Kammerat! giv Dag!
Du seer jo lige vel, om du staaer bag.«
Den Rise vendte sig, og, efter Landsmænds Skikke,
Ham svarte høfligen: »det gjør jeg ikke.«
Een Gang endnu, og to
Tom ham anmodede, han saae paa Tom, og loe,
Da sagde denne grum og bister:
»Jeg snart skal blæse Liv i dit koldsindige Register!«
Med knyttet Næve blæste han,
Ved hurtigt Hop,
Hat og Paryk
Af alpisk Mand.*}
(Forstaaer sig, Hovedet fik vældig Tryk.)

Du troer, af Lyst til Hævn han ikke kunde sandse ?
O nei! - (lær du, som let kan tabe Contenance!)
Han roelig sin Paryk og Hat tog op,

Og roelig bag den lille sig begav,
Til hvem han hviskede: »Der var ei blevet af,,**)
At min Paryk

* *
-- 121

I skulde slaget af i Fior.« -
»Hør Kammerat!« var Liltens*) Ord,
»Hvordan skal jeg forstaae den Snakken,
Du hvisker mig i Nakken?
Hvis du
I Fior uhøflig var som nu,
Og mig ved lige Leilighed**)
Med denne havde truffet,
Saa meget, om ei meer, du havde blevet puffet,
Sær, om du havde Mod, og fræk mod Magten stred.«
»Mod Magten havde jeg ei vildet stride.
Dog havde mig ei hændt, hvad hænder mig i.Aar,
Hv&d sig Paryk angaaer, thi du maae vide:
Jeg bar i Fior mit eget Haar.«
Og hermed endtes den Dispyt.

Moral.

Beflit dig paa at skaffe dig Gemyt,
Saa iegodt som hos den Lange.
Den Korte Medhold faaer af mange,
Jeg forudseer.

Og saa ei meer.

DE TO AGERHØNS.

I.

En Pater var, som kunde, og som gad
Sig gjerne lave lækkert Mad.
Der var en Munk, som gad, men ikke kunde.
(Af disse to hvem der var riig,
Hvem tvertimod, du uden stærk at grunde
Selv siger dig.)
Den fattige sig kalde lod Guichard.
Jeg veed ei^ hvad for Navn den rige bar.
Man saae i dem, hvad sielden hænder:

* *
-- 122

En riig og fattig, Venner.

Ei nogen skulde slutte sig
Til, hvem var fattig, hvem var riig.
Saa meget var de Kamerater,
Saa ædelt skiulede sit Fortrin vor Hr. Pater.
Hvergang fra Kiøkkenet
Han ventede' lækker Ret,
Han med Guichard, sin gode Ven,
Strax maatte dele den.
For Pateren holdt Huus en Qvinde,
Som snese Aar var gammel trende Sinde.
Hun lækker var, som han, men tæred' ei saa smaat;
Hun efter meget Mad var Giæk, som efter godt.
To Agerhøns af Herren blier leverte,
Som, medens han spaclserte,
Hun skulde lave til;
Men hvor har Pokker ei sit Spil?
Igien den slemme Aand her ude var at gaae;
Da Fuglene han stegte saae,
Han Maren (Qvindens Navn) indskyder
En af de fæleste Udyder.
De Lækkerbiskener hun med Passion ansaae,
Og, som er sagt, forført af Satan, faldt hun paa
At dele med vor Mand, og gjorde een til Priis,
Og Skylden haabede at kunne give Piis,*)
Som noksom kiendtes for at være snagen.**)
Jeg faaer vel, sagde hun, lidt Skiildsord for Umagen ;
Men for saa lækker Steeg, den var en Stud,
En Nar, som sig lod ikke skieide ud.
Den ene var nu spiist; strax peger Fanden
For Maren paa den anden.
Ak, tænkte hun, indskudt af Lucifer,
En Agerhøne dog kun ringe Mundsmag er!
O ! torde jeg ! dog nei! - dog jo ! - dog nei! - dog jo !
Piis kan jo have ædt dem begge to.
Fra Spiddet fløi strax stegte Fugl
Derned, hvor hans Collega laae i Skiul.
Hun Vellyst følte kort ved denne Æden,
Thi Frygt og Ruelse kom snart i Steden.
Hun nu indsaae for seent: Beskyldte Piis for sligt
Var taabeligt,
Og synes vilde heel utroligt for Hr. Pater.
(Saa gaaer det alle syndige Krabater.
I Førstningen hver Udflugt synes let,

* *
— — 123
124

Men Eftertanken snart kuldkaster det.)
Hun Hænder vreed, og som fortvivlet var,
Da ind i Kiøkkenet hun trine saae Guichard.
Den samme, som forledte hende hist,
Nu hende hialp ved snorrig List.
»For Himlens Skyld! hvad skader dig« -
»Hans Tilstand er forfærdelig.« -
»Hvis ?« - »For Alleting tag De Dem vare U -
»For hvem?« -
»Han grueligen truer Dem.« -
»Hvem? vil du ikke svare?
Hvem?« - »I Nat blev Pater gal.« -
»Hvordan? tael!«

Men dette var
Vor gamle Marens Svar:
»Jo men! da Klokkeren var saa henmod to,
Den gyseligste Lyd afbrød min Natteroe,
Jeg blev som ud af mine Sandser;

Da min Forbauselse* lidt standser,
Jeg hører grant, det Pater er,
Som skraaler: Maren! Lys paa Timen her!
Jeg skiæl vende stod op, et Lys fik tændt,
Og tænkte Under,*) hvad var Manden hændt.
Da jeg kom til ham ind, han i fortvivlet Tone
Skreeg: Maren see, see der min salig Kone.
Hr. Pater! svarte jeg, De gift jo aldrig var.
Jeg fik til Svar:
Hold Mund! du Pulverhex, du taler som en Nar -
(Af slette Mennesker
Ham noget giftigt Tøi vist nok indgivet er.)«

Hun heftig græd iblandt;
Og rindlertid nye Løgn udfandt.
Paa Paters Galskaber hun ramsed op en Liste,
Heel lang, og denne var den sidste:
»Saa sandt, min Hr. Guichard, De har to Hæle -kiær,
Smør dem, naar De ham seer, han ellers dem afskiær.
Det svor han dyrt (jeg før ham aldrig hørte sværge.)
Flye for den stærkere er altid bedste Værge.
Min store Kokkekniv bekiendt Dem noksom er,
Den han til grusomt Brug i Lommen bær.«
Hun tøjede saa længe Talen ud,**)

* *
-- 125

Til Hammerslaget gav om Paters Hiemkomst Bud.
»Flye,« sagde hun, »men hvad er her at gjøre?
Dog jo, jeg vil Dem ud af Havedøren føre,
Igiennem Haven tag saa Deres Vei,
Did kommer han vel ei.
Den var ei klog, som have vilde
Med en Afsindig at bestille.«

Saa hastig, som en Vind
Guichard kom ud, Hr. Pater lukkes ind.
Ophidset strax begyndte Maren:
(Ophidset, seer man vel, paa Skrømt)
»Guichard, det slemme Skam,
Bortsnapped' Deres Høns i dette Øieblik,
Og med dem giennem Haven gik.
Endnu er ingen Tid forsømt,
Om De gik strax.« »Det var vel grovt at spørge,
Jeg vil forsøge.«
Han valtrede' som en Gaas afsted;
Thi han var riig og ubeqvem og feed,
(Saa er de fleste rige;
En fattig slumper til at være det iblandt.)
Han saae Guichard: »men hvad skal dette sige ?«
Begyndte han at skrige.
Guichard sig vendte om,
Og da han saae, Hr. Pater kom.
Han gik lidt fastere, (jeg siger lidt,
Thi han, som fattig Mand, var ikke svær af Fit,
Men maver, smækker, smidig i sin Krop,
Saa han nok saae, ham Pater ei løb op.)
Hr. Pater skreeg igien: »lad mig faae een!
Behold saa frit den anden !« -
»Det maatte Fanden!
Nei Gud skee Tak for mine Been!« -
»Ja, jeg nok veed, du kan, jeg ei kan rende,
Men naar skal dette Spøg faae Ende?
Guichard, du mig den ene giv!« -
»Nei tusind Tak, Patron! den under Jeres Kniv
Ei falde skal; thi jeg min Troe
Dem høiligen har nødig begge to.«

»Din Slughals!« svarte han, og saa tilbagevendte.

»Hør Maren! jeg vist troer, Guichard er gal.« -
»Det kunde De ei see?« - »Han Doctor have skal,
Den stakkels Mand!«
Han Doctor til ham sendte;
Men Doctoren blev taus,
126 Som bød sig føle Puls.*) Thi Patienten svarte :
Om længe Gud, som nu, fra Sygdom ham bevarte,,
Saa blev han vist en gammel Mand.
»Men hvem har sendt Dem?« - »Pater N.« -
»Saa Deres Videnskab er Snaus,
Min Ven!
Naar De ei seer, at han er rent fra sin Forstand.«
Den Doctor gik.

Jeg meer ei vide fik.

Moral.

Mands List er nok behænde,
Men Qvindelist er uden Ende.

II.

Jeg meere ei at vide fik: saa endte jeg sidstleden.
Jeg siden meer at vide fik.
Som jeg har Tingen læst, jeg dig vil tee den: **)
Hr. Pater talte om to Agerhøns at stisele,
Den anden om at snitte af to Hæle;
Hver af dem Slutning drog af dette, at den anden
Var galoperet fra Forstanden.
(Mærk ! Havde han ei løbet fast,
Var Tingen ikke skeet i saadan Huj og Hast.)
Den Parenthes har Autor lagt
Enhver af sine to i Munden.
Jeg meget vel indseer, den er sublim i Grunden;
Men hvo, som vover den, maae være uforsagt.
Jeg synes selv, faae Skam!
Jeg tapper er, som den anfører efter ham.

Du er nok kied af Fias, Hr. Læser! jeg vil skride
Til det solide.

Saa længe talte hver om Galskab paa sin Kant,
At alle Folk i Byen fandt,
(En baade grundet og ugrundet Troe.)
At de var gale begge to.
Og Maren snildelig saa vidt forøged' Rygtet,
At Munken ynket blev, og Pater frygtet;

Lidt frygtet Munken og, naar han kom did,
Hvor der var Agerhøns paa Spid;

Men Pater overalt, thi overalt var Hæle,
Og Fødder uden dem er fæle.

Kort sagt: af Byens Folk den ufornemme Sort,
Paa Gaden gav dem tit en ei forlangt Eskort.
Sligt strax berettedes Hr. Generalen,
(Hver Orden har, jeg troer, en General)
Og taltes ivrigt til ham om Skandalen.

Man bad ham hitte Raad, at hemme den Skandal.
»Hør Brødre!« svarte han, »det er ei min Affaire;
Hvorfor skal Magistrat i Byen være?«
Den Pater General var magelig, og elskte Roe og Fred.
Han flere Ord gad ei spendere;
(Thi hvad kan skee med faae, bør ikke skee med flere.)
Med kort men fyndigt Svar de Brødre gik afsted,
Og flux til de Velvise.
»Velviseste og beste Øvrighed U
(En Superlativus af Høflighed,
Som stedse er at prise)
»Velviseste! De vist nok veed,
Hvad Pater N. og hvad Guichard
I Byen gjøre for Spilopper;
Vi bede, at De snart vil føie slig Anstalt,
Som den Forargelse ophæver, og som stopper
Mund paa hver Spotter,
Som leer, og inderlig sig gotter
Derved, at Ordenen meleres med lidt Galt.«
(Det er fatalt,
At ikke troes gal, som andre Folk er gale.
Hver dødelig er gal, naar man skal Sandhed tale,
Og, taalelig udtrykt: er Nar.)

Ved denne Lejlighed jeg en Anmærkning gjør:
Man alle Mennesker tilsammen skiælde tør.
Men skiælder du kun een, den ene,
Som sig fornærmelig undtaget troer,
Dig stævner for Velvisheds Bord,
Hvorfra dig Himmelen og mig bevare!

De Magistrats Personer svare
Langt kortere end General: »ja det er got.«
Der blev raadslaget strax, hvad herved var at gjøre,
Og den retfærdige Komplot
128 Per piurima*) dem dømte til at kiøre
Kortest Vel,
Did, hvor man sender dem, som, Stakler! ere gale
Paa anden Viis end du og jeg.
De kom derind.
Man mærket strax af deres Tale,
At de paa Skoven havde Sviin.
»Hvor længe,« sagde Stedets Inspecteur,
»Ærværdige! vil De mig qvæle
Med Deres Agerhøns og Hæle?«
Saa kan man uforskyldt sig liste
I Daarekiste,
Endskiønt man er,
Kun efter Vedtægt, gal.
Fra saadan qui pro quo bevare Himmelen enhver!
Man siger, at de sidder der endnu.
Jeg kan ei faae dem ud, kan du?

Moral.

Til Trøst for dem, som ynke disse tvende,
Jeg beder, de erindre maae,
At falske Rygter kan fra Huus til andet gaae,
End sige
Til os fra fremmed Rige.

GASCONADERNE.

De Franske har en sælsom Skik,
Paa hver Provinds, hver Bye at sætte Klik,
Saa Moralister meene ville,
De ikke har stort andet at bestille
End at uddele Øgenavn.

(Hæld dig, vort Kiøbenhavn!
Endskiønt du staaet har saalænge,
Du bleven er for Sobriquetter**) fri.
To Riger skielder vel - men det er Jalousie -
Dit unge Mandskab for de kiøbenhavnske Dreng,

* *
-- 129

Af Jalousie, fordi de selv ei veed
At vise en saa frie, saa ædel Munterhed.
De sige, det for stærkt med overdaadig Mund
Forraader ringe Pund.
Men bryd dig ikke om provinsialske Pak!
Bliv, smukke Folkes Barn! kun trøstig ved, og snak.
De tale og om Hovedsag og Pynt, - men nei I
Jeg skeier alt for vidt fra rette Vei.)

Gascogneren tillagt er dette Lyde:
At lyve og at skryde,
Og ei at være ganske frie
For lidt Bedragerie.
(En heel Provinds tit kom for orde
For det, som nogle faa i den kun giorde.)

Der var Gascognens Mand,
Som Selskab ikke fandt sig godt nok i sit Land.
Og resolveerte desaarsage,
En Tour til Engelland at tage.
Han Vadsæk tog paa Ryg; deri var ikke stort.
(Han vilde Landsmænds Skikke hædre:
Og for ham destobedre!
Let Føring*) gjør os Veien kort.)
Paa raske Fod Calais han rekker,
Paketbaad treffer strax, som der for Modvind laae.
Kaptainen kiendte ham (paa Sproget at forstaae).
Thi sagde han: »jeg beer, De Fragten mig forstrækker.«
Gascogneren forstrakte.
Hans Uhæld ham til en Viinkielder bragte.
Der mod sin Ærgrelse, for han ei havde Vind,
I Viin han søgte Medicin,
Han drak saalænge til han sov,
Sov sin Paketbaad bort.
At jeg skal være kort,
Den Skipper, som ei sov, og Vinden nu fandt god,

Gav Hyrerne Signal. De alle kom,
Kun ikke vores Mand. Det brød man sig ei om,
Men Anker lette lod.
Den Vind var svag, men desto stærkere var Taagen.

Naar man har sovet ud, saa blir man vaagen.
Saa blev Gascogneren,
Og skyndte sig derpaa til Stranden hen.
Men fløiten Skibet var med Peer og Poul.

*
- 130

Der blev en Hylen og en Skraal.
Den gyselige Lyd hen til ham førte
To Fiskere, som, da de Sagen hørte,
Tilbød sig ham til Skibet føre frem.
Men da hans Sprog var ogsaa kiendt af dem,
Saa, da de havde endt en kort men fyndig Tale:
Hvor snart med lette Baad var Skibet at indhale,
De Prisen sagde ham, og bad ham strax betale.
Han maatte saa, og strax de stak fra Land.

Er Taage meget tyk, man see ret langt ei kan.
De Skibsfolk sov og Skibet glide lod i Roe,
Saa vores Fetter kom om Bord incognito.
Han længe holdt sig taus. Tilsidst faldt Tiden lang.
Saa længe harked' han, og stampede og sang,
Til den, sorn slumrede ved Roret, blev ham vaer,
Han sagde: »Hilleknø ! siig, hvad herhid jer bringer,
Min kiere Faer !
I har jo ingen Vinger?
Har Pokker selv om Bord Jer bragt?« -
»Af Jer det er uhøfligt sagt;
Jeg langte hid ved Svømmen,
Og skulde kommet før, men hindret blev af Strømmen.«

Den Mand, ved Roret stod, en Raapert tog,
Hvis Brølen alle Mand paa Dækket drog.
»Den Mand, som vi forlod,« saa han tiltalte dem,
»Ved Svømmen nylig kom her til Skibsborde frem,
Og see ham der l«
Forundret stod enhver.
»Hvad!« raabte de, »i saadan lil
At svømme fire Miil!
Ja men og sandelig! han vaade Klæder har.«
(Den vaade Taage Skyld i Fugtigheden var,)
Derpaa treen frem til Lystighed
En Høker, gammel, trind og feed.
Han Vennerne tiltalte saa:
»At frygte Gud og Kongen ære,
Det er, har været, og skal være
Min Vellyst, som det er min Pligt.
En god Samvittighed kan trodse Fanden.
Jeg før har seet paa Havet noget sligt.
En Helvedes Gesant, og ingen anden,
Er den. Forgangen Aar ham som en Fugl jeg saae -
Jeg aldrig glemme kan, hvad Veir der fulgte paa -
Som i Uskyldighed han trippede paa Dækket.
Gid han faae Skam, saa sandt han gjorde os forskrækket,
131 Den helvedsendte Knøs!
Vi fik en Storm« - »Hør Mand! du har en Skrue løs!«
Saa tordned' een. Af hele Fartøiets Matroser
Han maatte døie lige fine Skoser.

Imidlertid blir Luften klar og Vinden stærk.
»Seer,« raabte Høkeren, »nu Satans Værk,
Nu sander mine Ord, I, som mig før beloel!«

Men der, foruden hans, ombord var ingen Troe,
At sige Troe til Fanden.
En ivrig Fyr, som havde sig en anden,
Som vi: Troe til vor Herre,
Vel for ham selv, for Høkeren desværre,
Med disse Ord ham slog paa overtroisk Mund :
»Kun Gud kan skabe Veir, din Hund !«
En mere spøgefuld saa talte Fanden til:
»Min søde Siæleven!
Naar vi skal fare hjem igien,
Stik dig til os ombord igjen!
Du skal, gid jeg faae Skam!
Faae Ost og Brød og en tredobbelt Dram.«
Af Sprikvort hver Mands Mund var fuld,
Hvert Seil af Vind.
Og inden stakket Tid (saa Vinden var dem huld)
I Dovers Havn de seiled' ind.
Den franske Lucifer fornøiet steeg i Land,
Hans Svømme-Styrke strax udspreddes af hver Mand,
Undtagen dog af Høkeren, som man beloe;
Thi Engelskmænd kun har til Fanden liden Troe.
Men Veddemaal - deri de alting vover.
En stærkt bemidlet Mand opholdte sig i Dover,
Han eiede en Morian,
Som han udskreg for Verdens største Svømmer.
(At have noget, som kan vises Mage til,
Os Store ikke sømmer.)
Han nærmer sig fordiævlet Mand:
»Hør, Herre,« sagde han, »ifald De vil
Med Jack (saa hedte Svømmeren)
Om Kap et Stykke svømme,
Hvor langt, hvorhen,
De at bestemme selv befaler,
Jeg tusind Pund betaler,
Men om De taber, De heel let kan dømmе,
At hvad vi vedder om, tilhører mig,«
Fransk Pokker bad om Tid til at betænke sig.
(Hiin »Herre« kaldte ham,
For i Gascognen er en Skam,
132 Ei Adelsmand at være;
Derfore der det alle ere.)

Min Mand gik strax til Reisekammerater,
Fortalte, hvad han havde veddet om,
Og bad dem laane sig fem hundrede Dukater,
At sige mod en vakker Provision.
Hver tænkte stort om hans Person.
Han fik dem, og til Stranden kom
Forsynet med en madrig Bomme.*)
Han saae sin Vederpart med Herren komme.
»Hvor,« sagde han, »har du din Mad?
Vil du da af Hunger døe?
Til Middag spise vi i aaben Søe.
Min Mad du ei skal smage;
Maaskee vi svømme faaer i fire Dage.
Jeg selv ei komme vil til kort.«

Forfærdet Morian, forfærdet Herren blev,
Betalte Veddemaal, og gik ei glade bort.

Lyksalig, Læser ! lev.

KELAIA KEFERU.

Den følgende Historie er sand.
Om du at mene saa er ei kapabel,
Saa viser jeg mig resonabel,
Og ei paabyrder dig at troe, hvad du ei kan.

En æreværdig og bedaget Pater
En Datter havde sig
Paa fire Tusinde Ducater
Riig.
Det er, som Ordinære taler,
En otte Tusinde Rixdaler.
En Officeer, bekjendt for honéte hornme og brav,
Som hende meget lidt i Midler eftergav,
Og uden hendes utrængt kunde leve,
Saae hende, saaret blev. Saa begge bleve.

*
- 133

Formodentlig ved Hierte-Sympatbie«
Om hvilket Snurrepiberie
Læs i Romaner meere!
Ulykken var, at her den strak sig ei til fleere
End Officeren og den lille Glut;
Thi Præsten absolut
Vil ei sympathisere.
(De fire Tusinde Ducater
Var Skyld, at ovenfor jeg kaldte Manden Pater.)
Omsonst anvendtes Overtalelser
Af Slægtninger paa begge Sider.
Han blev ved sit, af rødt han Hader var.

(Der findes flere Præster hist og her,
Som Officerer ikke lider.
Gud veed, hvad Grund de dertil har.
Men unge Piger de behage,
Saa de derfor hos dem kan fuld Erstatning tage.)

Han havde en Collega,
Hvis Rigdom var hans Alpha og Omega.
Af sine Grunker stolt han var,
Men over alleting af sin Forstand,
(Det skal du gierne see, den er, som ingen har.)
Han maatte, skulde være hendes Mand.
Hun fandt Partiet fælt,
Men blev saa overhængt og truet, skiældt,
At hun forsikrede, at inden otte Dage
Hun skulde en Beslutning tage;
Men hun imidlertid tog den,
At skikke Bud til Officeren hen,
Om Sammenkomst incognitc.
Den nød de i uafbrudt Roe.
Og der blev afgjort i,
Naar den forundte Frist først var forbi,
Hun den nye Frier skulde svare Ja,
Og siden see, hvordan de kom derfra.
Men dette skulde sig betinge forud Bruden,
At første Beiler med til Bryllupet blev buden.
Det strax bevilget blev. Ei Martis Søn er seen,
Før han Bevilgning tager
At vies af, hvad Præst han vil.

Rivalen tog sig ogsaa een*
Kort sagt, nu Bryllupsdagen stunder til.
Da færdig var al Stads og Bryllupssager,
Den Dag brød frem.
Den første Beiler kom, og hused' tvivlsom Frygt,
134 Den sidste glædedes, og troede alt var trygt.
Af Bryllupsgiesterne kun komne vare faa.
Den første (som for Tiden at forslaae)
Den sidste i sit Fag .tiltaler saa
Blandt andet: »jeg har kiendt en eneste, ei flere,
Som kundet har extemporere.
Der mangen er, som De, til Prækestolen fød;
Men denne sieldne Gave aldrig nød.« -
»De saa kun een; i mig den anden see,
Som tale kan extempore !« -
»Om De det gjøre kan nu strax, jeg Dem betaler
Tre hundrede Rixdaler.«
Den anden svarede : »ja va !*)
Hvad Tale er det, De befaler?« -
»O ! intet at befale !
Jeg tænker paa, Exempli gratia,
En Brudetale;
Men gjør De mindste Bok i Deres Ritual,
De svarer mig en lige Kapital.
Jeg Jomfruen for Spøg til Brud vil tage.«
Han hende tog.
Rivalen Mynten drog.
Med al Nøiagtighed og mueligste Umage
Han førte Talen ud.
Da den var endt: »Seer, Venner, her min Brud !«
Og hende gav et Kys.
»Nei,« raabte strax den anden Frier, »tys!
Det Spøg er lidt for vidt at drive.« -
»Tør jeg Dem min Bevilgning give?«

Der blev en fæl Allarm,
Nær revned Taleren af Harm.
Der blev Proces. Ved øverste Instants
Faldt denne Dom:

Den Brud er hans,
Hvis Vielse saa snart var færdig.
Den Veddeprædikant er Embedet uværdig.

*

—
135

DAVID OG JONATHAN.

Man ved et velmeent Raad af Ven tit Fiende skaber.

Ved giorte Tienester tit Venners Omgang taber.
Ifald du i dit Huus en Skurk ugieerne seer,
Skil dig ved ham honet! Laan ham - han kommer aldrig meer.

Man seer, at Delene i min Diskurs er trende.
Jeg til den første mig da vil henvende.
Der var en David og en Jonathan.

Den første var en ærlig, from og sindig Mand,
Den sidste ligesaa, undtag et hidsigt Blod!
Han sær forfalden var til Spil,
Hans David ham advare vil,
Dog neppe torde.
Hans varme Venskab dog saameget gjorde,
At han omsider ham tilskrev
Et meget høfligt, meget kiærligt Brev:
»Ven! jeg vil ei Hofmester være;
Men som din Ven jeg skylder dig,
Som Mand af Ære mig,
Dig at advare,
Dit gode Navn staaer Fare.
Jeg haver tit hørt tale om,
At flittig Spiller sielden kom
Uskyldigen til sine vundne Penge,
At han dem vinder tit fra taabelige Dreng,
Som, for han vandt, til Jøders Hielp maae trænge.
Hos dig kun Tidsfordriv, det Vindelyst er ei;
Men mon det hver Mand veed, saa godt som jeg?
Jeg veed, du altid høit vil spille,
End om en Rad af Uhæld skulde skille
Dig ved alt, hvad dig Lykken haver bragt,
Og du udsættes for Medborgeres Foragt?
Jeg dig erindre vil endnu til Slutningen:
Jeg ei Hofmester er, men David er din Ven.«
Forbittret Jonathan strax Brevet sønderrev,
Og Svar med samme Bud tilbageskrev,
Hvori kun stod: »Min Skoletid er længst forbi.a

Saa ufortient et Svar ei David kunde støde,
Han kun bedrøvet saae sin Vens Ruin i Møde.
For Jonathan imidlertid kun Spil,
Ei anden Tidsfordriv var til.
136 Tit David ønskede: gid Jonathan
Maae snart forarmet blive,
At ei Exempler ham Forargelse skal give,
Og nedrig Vindelyst ham stikke an!
Han lod ham passe op, og inden Aar
En Morgen han det glade Budskab faaer:
»I Gaar din Jonathan sin sidste Skierv forspilte.«
Ved denne Tidende vor David smilte,
Han strax sig klæder paa,
Gaaer hen til Jonathan, og ham tiltaler saa:
»Du har mig voldt Fortred, du tøved alt for længe,
Før du forspilte dine Penge.
Det glæder mig, min Ven!
At du har ikke fleer igjen.«
Ham Jonathan knap kunde svare:
»For grusom Spot du mig dog spare U
Ham David strax om Halsen faldt:
»Jeg længtes efter dig, jeg har dig alt.
Velsignet stedse vær, du blide Øieblik,
Da om min Vens Ruin jeg Efterretning fik !
Nu Fristelsen dig meer ei river hen,
Kom med mig hiem, min Ven!
Saa meget har vi dog igjen,
At vi kan leve selv, og levne lidt til Næsten;
Ei leve just som før, men Venskab skal erstatte Resten.<
Her David Jonathan sig saae at skamme.
Et simpelt Tak han kunde knap udstamme.
Da hans oprørte Bryst tillod hans Læber Ord:
»Hvor er du,« raabte han, »hvor er du, David, stor U
»Saa stor er Jonathan, ifald han, som han bør,
Forglemmer alt, og er min Ven, som før.«

VEDDEMAALET.

Der var tre Færgemænd, som havde hver sin Mave,
Der skreeg, som den var reent af Lave,
Fordi de kunde ei, hvor gierne de end vilde,
Den give noget at bestille.
Hvorfore sultede de Tre,
Du gierne ville vide. Det skal skee.
137 Det respektive Sund*) af lis var proppet.
Og Overfart og Næring stoppet.
De sørged' for den Dag i Dag.
Sorg for i Morgen var ei deres Sag.

(At leve saa er flere Venners Viis:
Men, Ven! betænk, dit Sund kan lægges til med lis I
Da viid, at det er godt i Baghaand lidt at have,
Hvorved man kan undgaae Knur af sin Mave.)
Den Regel havde vores Færgemænd ei fulgt;
For silde, slappe og heel slet til Mode,
De trende Dødelige stode,
Da Broder Peer brød ud: »Gid ingen døde af Sult!
Man i det mindste maae først alt probere.
Den Bondemand, som slagter Faar,
Og selv er et, han torde os vel assistere.«
»Ja, sandt nok, han er dum,« saa svarede en anden,
»Men jeg hos ham os ingen Redning spaaer;
Thi han er nidsk som Fanden,
Og sælger intet uden for den bare Skilling.«
»Just for han gierrig er, han os traktere maae,
Det koster overalt ei meer end at forsøge paa;
Jeg vil først ind i Boden gaae, '
I andre tager denne Stilling:
Først Jens taer Post tæt uden for, '
Du Niels kom i hans Sted, saasnart han gaaer.
I af min Tale selv kan høre,
Hvad I for Resten har at gjøre.«

De gik, og neden for Jens lydeligen hørte,
At Peer slig Tale førte:
»Der har I hængende to skønne Skinker,
De ind i jeres Bod mig vinker,
Siig, hvad begierer I for Stykket vel af dem?«
»Hør,« svarte Bonden, »har I jere Fem?
Kan I ei Forskel see paa Svinelaar,
Og Laar af Faar?«
»Hør,« svarte Peer, »min gode Mand,
I er, min Troe, fra jer Forstand.« -
»Nei, I er, Gon! fra jeres.«**) -
Her længe disputeres.
Til sidst Peer sagde: »Hvis jeg Sandhed ei har sagt,
Jeg giver jer min halve Sommerfragt:
Hvis jeg har Ret, mig Skinkerne tilhøre.«

»Top ! men hvern dømme skal heri ?«
»Tag, for Exempel den, som først gaaer her forbi!« -
»Ja nok!« Jens mærkede strax, hvad her var at gjøre,
Og snart sig vise lod
For Bonden, som paa Luur med heftig Længsel stod.
»Hør, Landsmand!« raabte han,

»Jeg har Dispyt med denne gode Mand,
Om dette Skinker er,
Og ikke Lammefierdinger,
Som han seer hænge der.
Vi veddet har om store Penge.« -
»Min gode Bondemand! I vundet har,
Deri Sag er soleklar,
Det Skinker er, der hænge.« -
»Men jeg af modsat Mening var.« -
»Saa har I tabt, min kiere Far!
Jeg i sin Profession saae aldrig saadan Sinke,
Som Lammefierding ei kan skille fra en Skinke.« -

Den Bonde heel forbaust der staaer.
Med Bøn og Graad Tilladelse han faaer
At appellere til den førstes Dom,
Som herpaa foran Boden kom.
Niels frem for Boden gaaer.
Indkaldes, spørges, svær.
Det Skinker er.
Den Bonde rasende gav Peder Kiødet hen.
De trende gik,
Og fuld Forflegning fik,
Til lis blev Vand igien.

MOSTERS PØLSER.

Hvis den er sand, jeg sandt fortæller;
(Jeg mener den Historie,
Som du vil strax faae see)
En Engelsk Krønike os mælder
En snedig Færgemand, og druknet Hund og Lugt,
Om Reisen over Thems, og Pølses, som ei smukt
Man skaffer sig til en Present.
Hør nu engang!
En Færgemand traf til at have
139
140 Til Moster een, hvis ugemene Gave
Til Pølse delicat at lave
Var London rundt bekiendt.
Hun Midler samlede ved sit Talent.
(Hvor mangan Literatus gad,
At Fædre havde ham opdraget
Vel i den Videnskab at lave Pølsemad I
Man svæder tit ved Skrift, som man seer vraget:
Men lækker Pølse er en Ting,
Som er i Pris den hele Jord omkring.)
Der findes mangan een, jo meer ham Lykken giver.
Jo mere nidsk han bliver.
Saa mod sin Søstersøn var Moster.
Naar han bevidnede sin Lyst
Til Pølse, mødte ham den Røst:
»Betal først, hvad den koster!«

' Vi er gemeenlig meest forpikked paa,
Hvad vanskeligst vi kunde faae.

Den Moster havde i Logie
En kræsen mon ami.
De rare Pølser ham anstode.
(De var og verkeligen gode.)
En Snees han købte eller to;
Med dem han skulde over Themsens roe.
(Han ved modsatte Bredde boede)
Den Søstersøn ham roede,
Paa Pølserne, som Kat paa Muus, han gloede,
Men Katte-Friehed havde ei.
Sig aabnede tilsidst for ham til Lykke Vel.'
En Hund i Themsens flød,
: Som af formeget Vand var død;
Han med sin Baad sig nærmer den.
»Det er jo uret Cours? hvor Pokker vil du hen?«
Udbrød den Fragtende. Han dette knap udtalte,
Før druknet Hund ombord den Færgemand indhalte.
»Hvad ! du har nok en Skrue løs,
Vil du forgive mig med giftig Stank, du Knøs ?«
»Knøs I dette Navn sig ikke
Paa den, som tyve Aar har fyldt, kan skikke.
Desuden maae De vide,
Jeg længe nok for en Dukat maae slide,
Og naar jeg Moster dette Aadsel bringer,
Dukaten jeg faaer strax, hun med mig aldrig ringer.
Thi det er drukned' Hundes Kiød,
Som hendes Pølser gjør saa lækker og saa sød.«
141 Til Luvart vendte sig den Mand,
Og, som fra Fanden, sprang i Land,
Saasnat de naaede det,
Betalte Fragtemand sin Ret,
Og videre strax vilde gaae.
»Min Herre husker ikke paa,«
Saa raabte Færgemanden,
»At Deres Pølser ligger her igien.«
Den Fragter svarede : »gaae du til Fanden
Med dine Hundepølser hen!«
Den anden
Gik Fanden ei til Fanden;
Deels i sit Hiem, deels i sin Baad
Han selv dem aad.

CONTRASTERNE.

En Kone havde fyldt 70 Aar,
En Junker neppe tyve.
Een yngre sig, en ældre vilde lyve.
Hvem løi sig yngre, og hvem ældre, du forstaaer ;
Den Ældre havde vakre Penge ;
Den Yngre kunde til dem trænge,
Og hvad gjør ikke Trang?

Det kom paa Snak engang
I Sælskab mellem Kamerater
Og Junker,
At lidt opofres maae for Grunker.
En Ven sligt Raad ham gav:

»Prøv Mutter Pips, hun snart maae pikke af,
Og efter alt, hvad man udvortes seer,
Forinden gad nok giftes meer,
Tag hende, snart du blomsterklæder hendes Grav.«

Saa meget om den Sag blev for vor Junker talt,
At han Forslaget fandt meer klogt end galt
Han gaaer til gamle Mutter,
Og siger det, hvortil erfaren Mand sig slutter.
Men uerfaren ei saa let,
For denne jeg anfører det:
»Ærværdige !« begyndte han,
142 »Jeg er vel ung, og er af Stand;
Men Standens, Ungdoms Feil mig aldrig har befængt.
Uroest, jeg tænker og har tænkt,
Trods, hvad de modens Knøse mene,
At sig med Dyden at forene,
Er vores Gavn og Pligt.
I høiest Grad hos Dem jeg finder sligt.
Sligt, som ved Ærbarhed og Dyd
Kun skabe kan den sande Fryd
I Ægteskabs Forening.
Jeg haaber,
At De forstaaer min Mening:
At unge, sandseløse Taaber
En Nar kun sig forgaber i,
Jeg efter Dyd kun gaaer paa Frierie.
Hvem jeg nu frier til, De let vil giette.«
»Jeg gietter,« svarte hun, »men vil erindre dette,
Skiønt varig Skiønhéds Træk hos mig har trodset Tiden.,
Paa vores Alder er Forskiellen dog ei liden,
Og nødig vilde jeg mig lade falde ind,
At mine Midlers Skyld det er, og ikke min,
At jeg af Dem modtager slig Proposition.«
»De Deres yndige Person,
Og min, fornærmer høit ved saadan Tvivl.
Min, Notabene,
Fordi De synes mene,
Jeg Deres Værd ei kan indsee.«
Han neppe barede sig for at lee.
Hun med indfaldne Læber drog et Smul.
Indfaldne, for de havde ingen Støtte,
Thi gamle Tænder pleier gjerne fløtte.

Han fandt sin Kiereste ei smuk,
Og ofrede sin Fattigdom et Suk.
Det Suk hun paa sin Regning skrev,
Og stolt lidt mere peen og lækker blev.
Hun med en Mine,
Som alt ham haabe lod,
Ham sagde: vær saa god,
Min Ven,
Her ind at trine
I Morgen Formiddag igjen.
Han treen.

Hun havde gjort sig alt for peen.
Kolør de Ros', Kolør de schær*)

Forrædere mod hendes Ansigt er.
Hun Beileren nu gav sit Ja,
Hvorpaa han svarte nei,
Og gik sin Vei.

Duo opposita, contra se posita, clarius iillucescunt.

OMNE TULIT PUNCTUM, QUI MISCUIT UTILE DULCI.

Impromptu.

»At gavne og fornøie,
Hav stedse det for Øie,«
Det var Horatses Ord,
Mens han var her paa Jord.
Hvad nu hans Ord maae være,
Kan andre eder lære,
Jeg lærer jer det ei;
Thi det er af min Vei.
Jeg kort kun vil berette:
Horatses Datter, Mette,
Endskiønt hun ei var gift,
Sit Snørliv fandt for stivt.
Glad til Horats hun løber,
Og glad sin Tilstand røber:
Jeg har fornøiet mig,
Og gavnet Rom og dig.
Du snart af denne Mave
En Dattersøn skal have,
Og Rom en Borger faae,
Som gange kan og staae.
At gavne og fornøie
Jeg haver havt for Øie.

Horats blev derved rød,
Men jeg, som bleg er fød,
Jeg kan foruden Rødme
Om Nytte og om Sødme
Fortælle sligt og meer,
Som man saa ofte seer.

144

NULLA REGULA SINE EXCEPTIONE.

Impromptu for en Præmie i et Selskab".

Jeg havde netop lært at gaae,
Og var omtrent saa stor, som saa -
Da een af vore Naboepræster
For Penge blev min Skolemester.
Jeg troer, der blev hvert Aar betalt
For Kost og Lærdom, alt i alt -

Dog hvad jeg kostet har min Fader,
Jeg troer mig Læseren tillader,
At jeg med Taushed gaaer forbi,
Helst da det ingen Deel har i,
Hvad jeg ham vil fortælle siden.

Som før er sagt, saa var jeg liden;
Men (Skam at tale selv derom)
Fornuft hos mig før Alder kom.
Jeg engang en Samtale hørte,
Som Præsten og hans Kone førte,
Og strax begreb jeg den min Siæl.

I Aften traf det sig ret vel,
At jeg erindrede den samme,
At jeg ei skulde staae til Skamme
Ved disse Priismaterier,
Som sysselsætter en og hver.
Som knyttet Næve til et Øie,
Sig til Opgaven netop føie
De lykkeligen giemte Ord,
Som udaf Præstefolket foer.

Nu skrider jeg til selve Sagen -
Nu ingen Hosten! ingen Bragen!
Nu hver Tilhører tee sig taus,
Og agtsom høre paa mit Snaus!

Hver anden Dag min Præstes Kone
Var stemt i den umilde Tone.
Jeg tvende Dage ei paa Rad
Saae hende nogensinde glad,
Og ei i Rad jeg tvende Dage
Saae hende opbragt mod sin Mage.
Aarsagen, skulde jeg fast mene,
Var den, hun sov saa godt som ene
145 Hver anden Nat; thi Rygtet gaaer,
At Præsten var halvhundred' Aar.

En Morgen, som. vi alles ammen
I Huset vented', at Madammen
Var blid (fordi det var den Tour),
Hun meer end nogen Tid var suur.
Hun hvisked' ind i Præstens Øre
Et Sprikvort, jeg ei kunde høre -
»Natura,« svarede min Præst,
»Paucis, Madam ! contenta est!
Paa Dansk, mit Guld! om du vil vid'et:
Naturen nøler sig med lidet.«
Hun sagde, ganske spodsk og suur:
»Gid Fanden være jer Natur !«